

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 1

1. W toku śledztwa prokurator doszedł do wniosku, że zasadne byłoby przesłuchanie podejrzanego o zabójstwo w terenie. Z ustaleń postępowania wynikało, że zabójstwa dokonano w innym miejscu niż to, w którym znaleziono zwłoki. Prokurator stwierdził, że dawniej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przeprowadzono by tzw. wizję lokalną, której obecnie przepisy nie przewidują. Skonsultował sprawę z funkcjonariuszem Policji, który stwierdził, że obecnie traktują to jako eksperyment procesowy i takiego protokołu używają do utrwalania przebiegu czynności. Prokurator zgodził się z funkcjonariuszem.

Z jaką czynnością mamy w istocie do czynienia? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jakie są zasady utrwalania jej przebiegu?

W jakich przypadkach stosujemy czynność procesową o tym charakterze?

2. W prosektorium dokonywano oględzin zwłok osoby, która, jak wynikało z protokołu oględzin miejsca ich znalezienia, należały do mężczyzny, który spadł z wysokiego urwiska, doznając przy tym licznych obrażeń. Zwłoki odnaleziono leżące twarzą i klatką piersiową do podłoża. Stężenie pośmiertne było dobrze wykształcone, po przełamaniu ustępowało, plamy opadowe dobrze wykształcone, położone głównie na brzuchu, policzkach i klatce piersiowej. Uwagę lekarza zwróciły skąpe plamy opadowe na plecach denata. Upadek z wysokości nie jest najprawdopodobniej przyczyną zgonu, stwierdził.

Co spowodowało takie stwierdzenie lekarza?

Omów przyczyny powstawania plam opadowych oraz możliwości wnioskowania, na ich podstawie, o czasie i okolicznościach zgonu.

3. Marian W., prokurator w stanie spoczynku, został przyłapany w sklepie spożywczym, gdy wychodził, niosąc siatkę zakupów, bez zapłacenia za nie. Na miejsce wezwano funkcjonariuszy Policji, przyjechał także miejscowy prokurator rejonowy. Zatrzymany prokurator był całkowicie zdezorientowany. Wiedział tylko, że jest w sklepie, bo wyszedł z domu po zakupy. W toku prowadzonego postępowania przeprowadzono badania psychiatryczne, te jednakże nie dały jednoznacznego wyniku, poza wykluczeniem istnienia jakiegokolwiek typowej psychozy. Prokurator prowadzący postępowanie zapoznał się jednakże z całą zabezpieczoną dokumentacją medyczną byłego prokuratora, z której wynikało, iż cierpi on w ostatnim okresie na postępującą, rozległą miażdżycę. W tej sytuacji zlecił powtórne badanie psychiatryczne, udostępniając biegłym także dokumentację leczenia pacjenta z przychodni oraz oddziału chorób wewnętrznych miejscowego szpitala, gdzie przebywał były prokurator.

Co było przyczyną decyzji prokuratora o powtórnym badaniu psychiatrycznym?

Omów psychozy charakterystyczne dla wieku podeszłego.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 2

1. W toku postępowania przygotowawczego obrońca podejrzanego Marka P. złożył wniosek dowodowy o przeprowadzenie badań wariograficznych (poligraficznych) świadka obciążającego jego mandanta, uzasadniając go twierdzeniem, że jest to najlepsza metoda badania śladów pamięciowych. Prokurator uwzględnił ten wniosek, zauważył jednak, ku zdziwieniu obrońcy, że badanie poligraficzne nie jest badaniem śladów pamięciowych.

Jaka jest istota badania wariografem, co jest w tym przypadku badane?

Omów rodzaje śladów kryminalistycznych.

Czy świadek ma obowiązek poddać się takiemu badaniu? Uzasadnij swoje zdanie.

2. Straż pożarna przybyła na miejsce pożaru mogła tylko zabezpieczyć pogorzelisko. W całkowicie wypalonym mieszkaniu ujawniono zwłoki właścicielki, starszej pani. Przyczyną pożaru był prawdopodobnie grzejnik elektryczny, ustawiony zbyt blisko wersalki. Zwłoki właścicielki przewieziono do prosektorium. Jak wynikało z relacji sąsiadów starsza pani miała ostatnio kłopoty z pamięcią oraz orientacją.

Jakie są charakterystyczne obrażenia (obraz sekcyjny) dla osób zmarłych w wyniku działania wysokiej temperatury?

W jaki sposób możemy różnicować, czy przyczyną zgonu był płomień, czy też ofiara pożaru zmarła z innych przyczyn (zatrucie produktami spalania, pożar jako próba zamaskowania innej przyczyny śmierci)?

3. Jan M. siekierą zaatakował na klatce schodowej swojego sąsiada. Jak twierdził, sąsiad od kilku miesięcy prześwietlał go przez ścianę jakimiś dziwnymi promieniami i podtruwał, wpuszczając do mieszkania jakiś gaz, co wyczuł po dziwnym zapachu. Atak na sąsiada był próbą obrony, podjętą z troski o własne życie i zdrowie.

Czy Jan M. cierpiał na jakieś zaburzenia psychiczne, jeżeli tak to na jakie? Uzasadnij szczegółowo swoje stanowisko.

Czy w tej sytuacji odpowie on za swoje czyny?

Wskaż jakie pytania powinno zawierać postanowienie o powołaniu biegłych w tej sprawie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 3

1. W toku postępowania prowadzonego w sprawie wypadku drogowego, w którym zginęło dwóch jadących samochodem, a trzy pozostałe osoby były ciężko ranne, istotną kwestią było ustalenie, kto prowadził samochód. Stan zdrowia rannych nie pozwalał na ich przesłuchanie. Po tygodniu lekarz prowadzący poinformował prokuratora, że jeden z rannych może złożyć zeznania, zastrzegł jedynie, że czynność ta może trwać bardzo krótko. Ponieważ nie zgodził się na przewiezienie rannego do prokuratury, prokurator udał się do szpitala. Na wstępie wyprosił lekarza z pokoju, w którym leżał ranny i polecił wywieźć dwóch pozostałych chorych, tłumacząc to tajemnicą i dobrem śledztwa. Następnie przystąpił do odbierania od świadka danych osobowych. Po ukończeniu tej części przesłuchania przystąpił do fazy swobodnej wypowiedzi świadka, ten jednakże po sformułowaniu dwóch zdań stracił przytomność. Prokurator wezwał lekarza.

Czy i jakie błędy popełnił prokurator?

Omów metodykę przesłuchania świadka ciężko chorego.

Jakie elementy decydują o zaliczeniu przesłuchania ciężko chorego do szczególnych form przesłuchania?

Czy prokurator nie powinien w takiej sytuacji skorzystać z udziału sędziego w przesłuchaniu. Uzasadnij swoje stanowisko.

2. W pobliżu miejscowości D. ujawniono na torach kolejowych i w ich pobliżu rozkawałkowane zwłoki kobiety. Jak zeznał maszynista, kobietę leżącą na torach zauważył z daleka. Zaczął używać sygnału dźwiękowego, ale kobieta nie reagowała, a rozpędzonego pociągu nie mógł zatrzymać przed leżącym ciałem. Lekarz dokonujący oględzin zauważył skąpe plamy opadowe na fragmentach górnej części tułowia. Najechanie przez pociąg nie jest przyczyną zgonu stwierdził.

Na jakiej podstawie lekarz powziął takie przypuszczenie?

Omów mechanizm powstania plam opadowych.

W jaki sposób na podstawie plam opadowych możemy poczynić pewne stwierdzenia o okolicznościach zgonu, jak przydała się ta wiedza w tym konkretnym przypadku?

Zrekonstruuj prawdopodobny przebieg zdarzenia.

3. Straż pożarna przybyła na miejsce pożaru mogła tylko zabezpieczyć pogorzelisko. Spłonęła stodoła. Był to już trzeci przypadek pożaru w tej wsi w ostatnim okresie. Wszystko wskazywało na podpalenia. W wyniku intensywnych działań Policji ujęto sprawcę podczas usiłowania spowodowania czwartego pożaru. Sprawcą okazał się młody chłopak, członek miejscowej ochotniczej straży pożarnej. Biegli psychiatrzy powołani w sprawie stwierdzili, że sprawca cierpi na zaburzenia popędowe w postaci piromanii, jednakże nie orzekli, by powodowało to zniesienie lub zmniejszenie poczytalności sprawcy w sposób znaczny.

Czy zgadzasz się z opinią biegłych? Uzasadnij swoje stanowisko.

Na czym polegają zaburzenia popędowe? Czy są to manie?

Wymień inne rodzaje zaburzeń popędowych i typowe orzeczenia biegłych psychiatrów w takich przypadkach.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 4

1. W toku postępowania w sprawie gwałtu zbiorowego pokrzywdzona miała problemy z przypomnieniem sobie pewnych szczegółów zdarzenia. Prokurator postanowił zastosować w takim przypadku tzw. przesłuchanie poznawcze. Najpierw polecił przedstawić pokrzywdzonej przebieg zdarzenia w zaburzonym porządku chronologicznym, to znaczy od końca do początku, a następnie zrelacjonować przebieg zdarzenia z punktu widzenia jednego ze sprawców.

W jakich przypadkach stosujemy przesłuchanie poznawcze?

Jakie właściwości pamięci przesłuchanie to wykorzystuje?

Na czym ono polega?

Czy prokurator przeprowadził tę czynność poprawnie?

2. Oględziny zwłok członków czteroosobowej rodziny, znalezionych w mieszkaniu, na początku sezonu grzewczego, wskazywały początkowo na zatrucie tlenkiem węgla, jako przyczynę zgonu, tym bardziej, że mieszkanie ogrzewano piecami węglowymi. Zdumienie lekarza wzbudził jednakże brunatnoczekoladowy kolor plam opadowych.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu całej rodziny?

Omów możliwości wstępnego orzekania o przyczynie zgonu na podstawie wyglądu i wysycenia plam opadowych.

3. Jan P. systematycznie pojawiał się w prokuraturze, by składać kolejne zawiadomienia o prześladowaniach, jakie go dotyczyły. Twierdził, że od jakiegoś czasu jest śledzony i obserwowany. Gdy tylko wychodzi na ulicę wszyscy mu się przyglądają i cały czas komentują jego zachowanie i wygląd. Stale jest poddawany nieustannej inwigilacji. Taki stan rzeczy zaczyna go denerwować i powoduje, że stał się drażliwy, tym bardziej, że nic nie zrobił, nie ma sobie nic do zarzucenia i nie zna w ogóle osób, które tak interesują się nim i jego zachowaniem. Za każdym razem, gdy przychodził do prokuratury sprawiał wrażenie osoby zaniedbanej, która w ogóle nie dba o higienę osobistą.

Czy Jan P. cierpi na jakieś zaburzenia, jeżeli tak to na jakie?

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, omów ten rodzaj objawów.

Jak wyglądałaby sytuacja procesowa Jana P., gdyby zaatakował swoich rzekomych prześladowców? Omów tok postępowania w takim przypadku.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 5

1. Prokurator czuł, że śledztwo w sprawie rozboju „doszło do ściany”. Podejrzany nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, mimo ewidentnych dowodów. W tej sytuacji, wykorzystując zgromadzone dowody, uciekł się do podstępu podczas kolejnego przesłuchania, w wyniku którego doszło do przyznania się podejrzanego.

Czy w sprawie można wykorzystać wyjaśnienia złożone pod wpływem podstępu?

Omów zakazy dowodowe obowiązujące w tym zakresie.

Czy zakazy te obowiązują w przypadku czynności operacyjnych.

O ile w ich toku ujawnione zostaną jakieś znaczące informacje, czy jest szansa ich wykorzystania procesowego? Jeżeli tak, to w jaki sposób?

2. Wiesław T. oskarżony został o spowodowanie wypadku drogowego, w toku którego zginął Jan Z. Według Wiesława T., właściciela pojazdu, to właśnie Jan Z. prowadził samochód. Oględziny pojazdu ujawniły, że zamek pasa bezpieczeństwa przy fotelu pasażera siedzącego z przodu był zepsuty, co uniemożliwiało zapięcie pasa.

Czy sekcja zwłok Jana Z. oraz oględziny ciała Wiesława T. mogą wykazać, która z wersji jest prawdziwa? W jaki sposób?

Omów obrażenia jadących samochodem charakterystyczne dla kierowcy i pasażera.

3. W toku postępowania w sprawie gwałtu zbiorowego pokrzywdzona miała problemy z przypomnieniem sobie pewnych szczegółów zdarzenia. Prokurator postanowił zastosować w takim przypadku tzw. przesłuchanie poznawcze. Najpierw polecił przedstawić pokrzywdzonej przebieg zdarzenia w zaburzonym porządku chronologicznym, to znaczy od końca do początku, a następnie zrelacjonować przebieg zdarzenia z punktu widzenia innej osoby, to jest jednego z przechodniów, którzy spłoszyli sprawców.

Jakie psychologiczne mechanizmy pozyskiwania, retencji i wydobywania śladów pamięciowych wykorzystuje się przy zastosowaniu przesłuchania poznawczego?

Omów pojęcie engramu.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 7

1. Apolonia T. złożyła skargę na prokuratora, który umorzył, po raz drugi, postępowanie prowadzone z jej zawiadomienia. Twierdziła ona, że jej mąż molestuje seksualnie ich trzyletnią córkę. Głównym motywem skargi był fakt, iż prokurator stwierdził, że trzyletnie dziecko nie może być wiarygodnym świadkiem. Apolonia T. twierdziła, że dziecko opowiedziało szczegółowo co robił jej tato i pokazywała to wszystko na lalce. Domagała się przesłuchania dziecka właśnie z wykorzystaniem lalki. Równolegle trwał proces rozwodowy Apolonii T.

Czy prokurator powinien uwzględnić wniosek Apolonii T.? Uzasadnij swoje zdanie.

Jaką wartość ma, zgodnie z ostatnimi wskazaniami psychologii sądowej, przesłuchanie molestowanego dziecka z wykorzystaniem lalek?

Omów zasady przeprowadzania przesłuchania molestowanego dziecka w toku postępowania przygotowawczego.

2. Henryk T., pracownik zakładu telekomunikacyjnego, zasnął po wejściu do studzienki, w której miał przeprowadzić przegląd łączy. Przytomność stracił również jego kolega, który pośpieszył mu na pomoc. Mimo udzielenia natychmiastowej pomocy, obaj zmarli.

Co mogło być przyczyną ich śmierci, brak tlenu, wypartego przez inny gaz (jaki) czy wytworzenie się gazu stanowiącego truciznę, blokującą enzymy oddechowe?

Skąd mógł się wziąć gaz będący przyczyną zgonu w studziencie telekomunikacyjnej?

Omów patomechanizm śmierci w przypadku tzw. uduszenia chemicznego.

3. Dawid B. był upośledzony umysłowo. Iloraz jego inteligencji oscylował wokół 60 stopni w skali Wechslera. Ukończył jedynie szkołę specjalną. Pewnego dnia był świadkiem rozboju. Policjant z góry skreślił go, jako świadka zdarzenia. Prokurator jednakże był przekonany, że Dawid B. może coś wniesić do sprawy.

Czy Dawid B. może zostać świadkiem w tej sprawie? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów możliwości i ograniczenia przesłuchania w charakterze świadka osoby upośledzonej umysłowo.

Omów sposób przeprowadzenia takiej czynności.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

ZESTAW NR 8

1. Marek K. miał rozpoznać sprawcę rozboju. Podczas przesłuchania opisał go jako wysokiego dobrze zbudowanego, aczkolwiek szczupłego blondyna. W toku okazania wskazał jako sprawcę Rufina B., niskiego, krępego bruneta. Na tym czynność okazania zakończono, a na podstawie jej rezultatów prokurator skierował akt oskarżenia. Rufin B. został uniewinniony.
Oceń prawidłowość przeprowadzenia okazania.
Omów metodykę przeprowadzania tej czynności.
2. Na strychu starej kamienicy znaleziono dobrze zachowane zwłoki mężczyzny. Jego skóra stwardniała, stała się podobna do faktury pergaminu, zwłoki wyglądały jakby zostały wysuszone. Nikt nie znał jego tożsamości. Zwłoki zostały poddane sekcji, w toku której lekarz orzekł, że przyczyną zgonu była prawdopodobnie rana kłuta serca.
Jakie warunki pozwoliły na zachowanie zwłok w dobrym stanie?
Z jakim przeobrażeniem pośmiertnym mamy tu do czynienia?
Omów mechanizm jego powstania.
Czy w przypadku sekcjonowania zwłok tego rodzaju możliwe jest określenie przyczyny zgonu na skutek urazu? Uzasadnij swoje stanowisko.
3. Bezdomny Adam C. został znaleziony w pustostanie, nieprzytomny, obok zwłok zmasakrowanego Leona D. Po kilku dniach leczenia odzyskał przytomność, jednakże niczego nie pamiętał. Bardzo szybko deficyty pamięci pogłębiały się, nie był w stanie przypomnieć sobie nawet jak się nazywa. Był zdezorientowany co do otoczenia i czasu. Wystąpiła u niego wysoka gorączka. Po kilkunastu dniach zmarł. Wywiad przeprowadzony w środowisku bezdomnych wskazywał, że nikt go nie lubił, gdyż od dłuższego czasu nadużywał alkoholu, po którym stawał się agresywny. Przeprowadzona sekcja zwłok nie wykazała, by przyczyną śmierci były jakieś obrażenia, w szczególności głowy.
Czy możliwe jest by cierpiał on na którąś z psychoz alkoholowych, jeżeli tak, to na którą (uzasadnij swoje zdanie)?
Jakie znasz rodzaje psychoz alkoholowych? Scharakteryzuj krótko ich objawy.
Czy stwierdzenie u podejrzanego psychozy alkoholowej wpływa na jego poczytalność w kontekście brzmienia art. 31 § 3 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 9

1. Przed okazaniem pokrzywdzonemu okazano szereg fotografii, przedstawiających potencjalnych sprawców rozboju. Tuż przed okazaniem, korytarzem, gdzie siedział, przeprowadzono konwojowanego z aresztu śledczego Krzysztofa G., który miał wziąć udział w paradzie identyfikacyjnej. Jego też wskazał pokrzywdzony, jako sprawcę. Fotografia Krzysztofa G. również znajdowała się wśród fotografii okazanych wcześniej pokrzywdzonemu.

Czy w toku czynności okazania i przed nią popełniono jakieś błędy. Uzasadnij swoje zdanie.

Omów metodykę przeprowadzania okazania w kontekście opisanego wyżej przypadku.

2. Zwłoki Janiny K. znaleziono powieszone w lesie nad jeziorem. Do jej mokrego ubrania przypięty był list pożegnalny. Mokre ubranie nie zdziwiło ekipy dokonującej oględzin, gdyż w nocy padał deszcz. W toku sekcji zwłok lekarz sądowy zdziwił się na widok bardzo skąpo wykształconej bruzdy wisielczej. Jeszcze większe zdziwienie spotkało go, gdy zdiagnozował: objaw Wydlera, zwiększoną hemolizę krwi w lewej komorze serca, w porównaniu z komorą prawą, a także hiperwolemię, co dało mu jednoznaczną odpowiedź o prawdziwej przyczynie śmierci denatki.

Czy stwierdzone przez lekarza objawy są typowe dla powieszenia?

Co było przyczyną śmierci w tym przypadku? Omów jej patomechanizm.

Co to jest objaw Wydlera? Co to jest hiperwoleミア i o czym świadczy?

Jaki był prawdopodobny przebieg zdarzeń, w wyniku których Janina K. poniosła śmierć?

Czy jest możliwe stwierdzenie, czy ubranie denatki zostało zamoczone w deszczu, czy wodą z jeziora?

3. Konstanty Z. został oskarżony o pobicie prokuratora K. Przez kilka lat kierował do prokuratury korespondencję, w której zarzucał szeregu osobom popełnienie różnych przestępstw na jego szkodę. Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających postępowania kończyły się odmowami wszczęcia dochodzenia, które Konstanty Z. zaskarżał. Sąd utrzymywał je w mocy. Zaczął więc kierować kolejne doniesienia, tym razem dotyczące współdziałającej mafii sądowo-prokuratorskiej, która kryje przestępców działających na jego szkodę. Po wydaniu kolejnej odmowy wszczęcia udał się do prokuratury, gdzie pobił prokuratora, który sporządził postanowienie.

Z jakiego rodzaju zaburzeniami mamy do czynienia w przypadku Konstantego Z.?

Omów ich rodzaje.

Czy zaburzenia tego typu są podstawą do kwestionowania poczytalności Konstantego Z. w procesie o pobicie prokuratora?

Jeżeli tak, jakie kroki można podjąć w stosunku do Konstantego Z.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 10

1. Prokurator, przybyły na miejsce katastrofy w ruchu lądowym (autobus przewożący turystów zderzył się z ciężarówką i wypadł z drogi) starał się opanować całą sytuację. Wokół pracowały ekipy ratunkowe, udzielające pomocy rannym, ratownicy medyczni nie mogli jednak przebić się przez kordon otaczających miejsce wypadku gapiów. Dodatkowe zagrożenie powodowały samochody, zwalniające w miejscu wypadku, by ich pasażerowie mogli dokładnie obejrzeć skutki katastrofy.

Jakie pierwsze czynności winien podjąć prokurator w tym przypadku?

Na czym polega charakter osobowy, a na czym charakter techniczny zabezpieczenia miejsca zdarzenia?

Kto powinien pokierować czynnościami ekip znajdujących się na miejscu wypadku, jaka jest w tej sytuacji rola prokuratora?

Które czynności mają w tym wypadku pierwszeństwo?

2. Prokurator, zlecił wykonanie sekcji zwłok osoby postrzelonej w wyniku porachunków grup przestępczych. Osoba ta postrzelona została z co najmniej dwóch egzemplarzy broni automatycznej, a w jej ciele tkwiło co najmniej kilkanaście pocisków. Dla wykonania sekcji kluczowe było określenie, gdzie pociski te znajdują się w ciele.

Czy przed sekcją możliwe lub konieczne jest wykonanie dodatkowych badań?

Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów przebieg sekcji zwłok osoby zmarłej z powodu postrzelenia, w szczególności sposób sekcjonowania kanałów postrzałowych, sposób wydobywania z nich pocisków oraz zasady ich zabezpieczania do dalszych badań.

3. Leon C. dopuścił się zabójstwa Bogdana J., który przyszedł do niego w celu odzyskania udzielonej mu pożyczki. Leon C. pożyczał od niego pieniądze kilkakrotnie, jednakże nigdy nie uregulował swojego długu. Jak stwierdzili bliscy Leona C. od jakiegoś czasu stał się on oschły, łatwo popadał w gniew. Czasem jednakże stawał się nienaturalnie ożywiony, rozmowny, pełen planów, których nawet nie próbował realizować. Jednocześnie bardzo ostatnio schudł. Lekarze w toku badań stwierdzili u niego owrzodzenie przegrody nosowej

Z uzależnieniem od jakiego rodzaju narkotyków mamy do czynienia w przypadku Leona C? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Jak uzależnienie od narkotyków wpływa na kwestię odpowiedzialności karnej?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 11

1. Kasjerka przeliczająca wpłacane banknoty zakwestionowała autentyczność jednego z nich o nominale 50 złotych. Stwierdziła, że w pierwszej kolejności jej uwagę zwrócił papier, odmienny w dotyku od papieru banknotowego. Pobieżne oględziny banknotu wykazały także brak paska z określeniem nominału zatopionego w papierze, bardzo niewyraźny, rozmyty znak wodny w postaci sylwetki króla z jednoczesnym brakiem znaku wodnego z nominałem, a oglądany pod dużym powiększeniem mikrodruk nie tworzył napisu, a jedynie plątaninę kropek i kresek.

Wyjaśnij znaczenie pojęć znak wodny, zatopiony w papierze pasek i mikrodruk.

Czy znasz inne rodzaje zabezpieczeń stosowanych w banknotach, jeżeli tak, to jakie?

Jakie znasz metody fałszowania banknotów?

2. Do szpitala w miejscowości R. zgłosiła się Patrycja D. ze swoją dwuletnią córką. Dziecko miało złamane kości podudzia obu nóg. Lekarz przyjmujący dziecko do szpitala opisał także szereg obrażeń w postaci naderwania ucha, podbiegnięć krwawych, zadrapań oraz śladu przypalenia papierosem na udzie. Została powiadomiona Policja. Matka dziecka zeznała, że do złamania nóg doszło na placu zabaw, gdzie dziewczynka przewróciła się, będąc pod opieką jej koleżanki. Koleżanka potwierdziła to. Prokurator nadzorująca sprawę powołała biegłego, który w opinii stwierdził tylko, że złamanie mogło powstać na skutek przewrócenia się. Nie odniósł się do pozostałych obrażeń. Na podstawie tej opinii prokurator umorzyła sprawę. Decyzja została zakwestionowana przez jej przełożonego.

Oceń treść opinii biegłego.

Jakie znaczenie ma w przypadku opiniowania sądowo-medycznego określenie przez biegłego związku przyczynowo-skutkowego?

Co w tym przypadku powinna zrobić prokurator?

3. Karol J., student filozofii, dotąd systematyczny, zawsze dobrze przygotowany do zajęć i wręcz przesadnie dbający o higienę zaczął opuszczać zajęcia, gdyż, jak stwierdził, są nudne, a on utracił zainteresowanie filozofią, gdyż wszyscy filozofowie błędzili. Jednocześnie zaniedbał życie codzienne. Nie dojadł, przestał się myć, prawie nie wychodził z domu. Jednocześnie cały czas, jak twierdził, pracuje nad nową, uniwersalną koncepcją filozoficzną, łączącą osiągnięcia dotychczasowych filozofów i dającą odpowiedź na wszystkie pytania. Pewnego dnia pobił matkę, która w czasie jego pobytu w łazience zaczęła czytać jego zapiski. Jak stwierdziła w czasie przesłuchania był to stek bzdur bez żadnego związku, nawet zbitki niepowiązanych ze sobą logicznie wyrazów. W toku postępowania prowadzonego o pobicie zdecydowano o umieszczeniu go w szpitalu psychiatrycznym, a prokurator powołał biegłych lekarzy psychiatrów.

Z jaką chorobą możemy mieć do czynienia?

Omów jej objawy osiowe i dodatkowe.

Czy choroba ta będzie miała wpływ na odpowiedzialność karną podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 12

1. Prokuratura Okręgowa w P. prowadziła postępowanie w sprawie śmierci Zenona K. Okoliczności sprawy były na tyle zagadkowe, że do zdarzenia doszło czasie libacji, w której udział wzięły, oprócz denata, trzy inne osoby i każda z nich odmiennie przedstawiała przebieg zdarzenia. Wszystko zależało więc od prawidłowego ustalenia, co działo się w domu denata w wieczór, gdy doszło do jego śmierci. Prokurator, po wyczerpaniu wszystkich możliwości dowodowych (co trwało kilka miesięcy), postanowił poddać badaniom wariograficznym uczestników libacji. Biegły opracował zestaw pięciu pytań, które zamierzał zadać badanym. Po analizie odpowiedzi stwierdził, że nie jest w stanie powiedzieć, czy podają oni prawdziwy przebieg zdarzeń.

Oceń prawidłowość działań biegłego.

Oceń wartość dowodową takiej ekspertyzy w tej konkretnej sprawie.

Omów przesłanki faktyczne zasięgania ekspertyzy wariograficznej oraz metodykę jej przeprowadzania.

2. Podczas bójki na wiejskim weselu Józef H. został uderzony deską w okolicę potyliczną głowy. Na chwilę stracił przytomność, ale po ocuceniu przez świadków bójki wrócił na wesele. Następnego dnia skarżył się na bóle głowy, ale rodzina stwierdziła, że to skutek spożytego podczas wesela alkoholu. Pod wieczór położył się spać, a rano rodzina znalazła go w łóżku martwego. W toku sekcji zwłok lekarz stwierdził pęknięcie kości czaszki w jej części potylicznej z krwakiem podtwardówkowym oraz liczne wybroczyny krwawe w płacie czołowym mózgu. No tak, to typowe obrażenia z przeciwuderzenia, stwierdził lekarz. Prokurator bardzo się zdziwił. Skąd wybroczyny krwawe po stronie przeciwległej od miejsca urazu, przecież powinny znajdować się w tym samym miejscu! Niekoniecznie, stwierdził lekarz.

Kto w tym sporze ma rację?

Wyjaśnij mechanizm urazu mózgu typu *contre coup*, jak w tym przypadku.

Jakie znasz rodzaje krwaków mózgu, które z nich świadczą przeważnie o wyłącznie chorobowej przyczynie ich powstania?

3. Andrzej D. oskarżony został o ciężkie pobicie Michała L., współpasażera autobusu miejskiego, do którego doszło w zasadzie bez powodu. W toku przesłuchania Andrzej D. stwierdził, że Michał L. „pchał się na niego”. Z informacji uzyskanych w toku śledztwa wynikało, iż kilka lat wcześniej, w wyniku wypadku w pracy, Andrzej D. doznał urazu czaszki ze złamaniem pokrywy w okolicach czołowych. Od tego czasu okresowo cierpiał na zawroty głowy i szumy w głowie. Później objawy te przeminęły, jednakże chory, dotychczas zachowujący się normalnie, zaczął lekceważyć obowiązki zawodowe, bywał drażliwy, wybuchowy, także w domu, zaczął coraz częściej sięgać po alkohol. EEG dało zapis patologiczny

Jakiego rodzaju zaburzenia mogły dotknąć Andrzeja D.?

Czy będą one miały wpływ na odpowiedzialność karną za przestępstwo, jakiego się dopuścił?

Czy znasz inne rodzaje zaburzeń psychicznych na tle pourazowym?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 13

1. Prokuratura Rejonowa w B. prowadziła postępowanie w sprawie zabójstwa Mariana S. Jak wynikało z rekonstrukcji przebiegu zdarzenia, przed zabójstwem doszło do wzajemnej szarpaniny sprawcy z ofiarą. Podczas szczegółowych oględzin ubrania i ciała ofiary zabezpieczono liczne włókna, już na pierwszy rzut oka różniące się od siebie zarówno kolorem, jak i pokrojem włókien, z których wykonane było ubranie ofiary. Ponadto, na sygnecie ofiary znaleziono nić, jakby wyszarpaną z tkaniny. Zabezpieczono także kilka włosów na marynarce ofiary. Materiał ten prawidłowo zabezpieczono i przekazano do badań.

Jakiego rodzaju ekspertyzy możemy wykonać w oparciu o zabezpieczony materiał? Omów ich metodykę.

Czy zabezpieczone dowody dają możliwości dokonania ekspertyzy prowadzącej do identyfikacji indywidualnej sprawcy? Które z nich i pod jakimi warunkami?

Pracownik laboratorium na pierwszy rzut oka stwierdził, że włókno pod sygnetem pochodzi najprawdopodobniej z krawata. Czy oprócz badań grupowych (pod warunkiem, że zabezpieczymy krawat u podejrzanego) możemy wykonać jakieś badania pozwalające na identyfikację indywidualną?

2. Prokurator przybyły na miejsce przyglądał się pracy lekarza, dokonującego oględzin zwłok. Lekarz długo badał wczesne znamiona śmierci, nie mogąc podać czasu zgonu. Coś tu się nie zgadza, stwierdził. Zwłoki prawdopodobnie były przechowywane przez jakiś czas w chłodni, po czym pozostawione na zewnątrz. Wysycenie plam opadowych nie koreluje bowiem zarówno ze stężeniem pośmiertnym, po jego przełamaniu, jak i temperaturą zwłok.

Opisz korelację stężenia pośmiertnego i oziębienia pośmiertnego.

Jaki jest mechanizm oziębienia pośmiertnego?

Podaj przyczyny wpływające zarówno na przyspieszenie, jak i opóźnienie przebiegu oziębienia pośmiertnego.

3. Gdy Marta P. wróciła ze szpitala do domu z nowonarodzonym dzieckiem, jej mąż zauważył, że nie chce się nim zajmować. Musiał przypominać jej o karmieniu dziecka, sam je mył i przewijał, bo żona nie miała na to ochoty. Cały czas, jak potem zeznał, była jakby otępiała. Gdy wrócił z pracy dwa dni po powrocie żony ze szpitala, zastał ją w kuchni, dziecko leżało w swoim łóżeczku, martwe. Jak później określili biegli, zostało uduszone poduszką.

Czy zachowanie Marty P. wskazuje na zabójstwo dziecka w okresie porodu i pod wpływem jego przebiegu, czy na depresję poporodową? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jakiej specjalności biegły będzie miał w tym zakresie głos decydujący?

Jak wygląda kwestia odpowiedzialności karnej w jednym, a jak w drugim wypadku?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 14

1. Na miejscu zabójstwa pobrano ślady zapachowe. Po wytypowaniu sprawcy postanowiono przeprowadzić identyfikację osmologiczną. W pomieszczeniu ustawiono pięć pojemników, do których przewodnik włożył konserwy zapachowe, w tym jedną pobraną od potencjalnego sprawcy, którą umieścił w pojemniku nr 3. Psu dano do nawąchania ślad zapachowy zabezpieczony na miejscu zdarzenia. Przewodnik wszedł z psem do pomieszczenia, po czym pies rozpoczął wąchanie pojemników. Pies jakby nie mógł się zdecydować, chodząc między pojemnikiem nr 3, w którym znajdowała się konserwa pobrana od potencjalnego sprawcy, a pojemnikiem nr 5. Jak się potem okazało w pojemniku nr 5 znajdowała się konserwa pobrana od człowieka pracującego w rzeźni. Uznano, że eksperyment nie dał jednoznacznych rezultatów i na tym go zakończono.

Czy identyfikacja osmologiczna została przeprowadzona prawidłowo? Uzasadnij swoje zdanie.

Omów metodykę przeprowadzania identyfikacji osmologicznej i oceń jej wartość dowodową.

2. Prokurator przybyły na miejsce przyglądał się pracy lekarza, dokonującego oględzin zwłok. Lekarz długo badał wczesne znamiona śmierci, nie mogąc podać czasu zgonu. Coś tu się nie zgadza, stwierdził. Zwłoki prawdopodobnie były przechowywane przez jakiś czas w chłodni, po czym pozostawione na zewnątrz. Wysycenie plam opadowych nie koreluje bowiem zarówno ze stężeniem pośmiertnym, po jego przełamaniu, jak i temperaturą zwłok.

Opisz korelację stężenia pośmiertnego i plam opadowych.

Jaki jest mechanizm powstania plam opadowych?

Podaj możliwości wnioskowania na podstawie usytuowania i koloru plam opadowych.

3. Iwona Z. została oskarżona o znęcanie się nad dziećmi. Kurator odwiedzający rodzinę stwierdził, że w domu panuje ostry rygor czystości. Iwona Z. kilkakrotnie myła codziennie mieszkanie, większość sprzętów była w białym kolorze, bo jak stwierdziła, na białym najlepiej widać brud. Dzieci były codziennie kąpane rano i wieczorem, przy czym matka szorowała je szczotką. Nie mogli ich odwiedzać koledzy, „bo brudzą i roznoszą choroby”. Za zabrudzenie czegokolwiek, np. jedzeniem, dzieci były karane. Dzieci nosiły wyłącznie białe ubrania. Codziennie dzieci były karmione witaminami i różnymi suplementami, ze szkoda, jak stwierdził kurator, dla ich zdrowia.

Jakiego typu zaburzenia stwierdzono u Iwony Z.?

Czym zaburzenia te charakteryzują się (ponad to, co podano w kazusie)?

Czy zaburzenia stwierdzone u Iwony Z. są podstawą do orzeczenia jej niepoczytalności bądź poczytalności ograniczonej? Uzasadnij swoje zdanie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 15

1. W Norwegii tamtejsze organy wymiaru sprawiedliwości rozstrzygały ciekawy przypadek śmierci noworodka. Matka dziecka twierdziła, że dziecko zasnęło i nie obudziło się, przyczyną śmierci była zatem tzw. śmierć łóżeczkowa. Śledczych zainteresowały jednakże małe wybroczynki w spojówkach dziecka, wskazujące na uduszenie. Zabezpieczono poduszkę, jako potencjalne narzędzie, jednakże żaden ze specjalistów norweskich nie podjął się wykonania badań identyfikacyjnych. Zwrócono się zatem do specjalistów z Polski. Ekspertyzę wykonał prof. Kasprzyk, jeden z pionierów badań chejloskopijnych.

Czym zajmuje się chejloskopia? Czy można za pomocą tych badań dokonać identyfikacji indywidualnej?

W jaki sposób można było ujawnić i zabezpieczyć ślady chejloskopijne na poduszce?

Wymień co najmniej 4 czynniki wpływające na obraz wzoru tych śladów.

Omów metody pobierania materiału porównawczego do badań chejloskopijnych.

2. Janina Z. składając zeznania stwierdziła, że do porodu doszło nagle. Krzątała się po mieszkaniu, kiedy poczuła bóle i rozpoczął się poród. W domu nikogo nie było. Poród trwał długo, ale z powodu bólu nie zdołała powiadomić pogotowia. Dziecko według Janiny Z. urodziło się martwe, nie płakało i nie oddychało. Prokurator zdecydował o przeprowadzeniu sekcji zwłok dziecka.

Omów specyfikę przeprowadzania sekcji zwłok w przypadku noworodka.

Jakie próby mogą zostać przeprowadzone podczas tego typu sekcji, dla stwierdzenia czy dziecko żyło po urodzeniu i jak długo żyło?

3. Jadwidze W. przedstawiono zarzut pobicia kilku osób. Wszyscy jechali jedną windą, która nagle stanęła między piętrami. Jadwiga W. najpierw zaczęła płakać, a po chwili panicznie krzyczeć i miotać się w kabinie. Najpierw rzuciła się z pięściami na Marka J., który próbował ją uspokoić, tłumacząc, że za chwilę ktoś zajmie się windą, gdyż wciśnięto przycisk alarmowy. Potem rozdawała ciosy na ślepo, raniąc trzy osoby.

Czy Jadwiga W. cierpiała na jakieś zaburzenie psychiczne?

Jeżeli tak, to na jakie?

Jakie znasz inne rodzaje tego typu zaburzeń?

Oceń kwestię jej odpowiedzialności w postępowaniu karnym.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA MEDYCYNĄ
SADOWA

ZESTAW NR 16

1. Na przewożący ok. 1 miliona zł pojazd dokonano napadu, w trakcie którego zginęli trzej pracownicy ochrony. Jednym ze świadków napadu był siedmioletni chłopiec, bawiący się w pobliżu. Na odgłos strzałów ukrył się za krzakiem, zza którego obserwował przebieg zdarzenia. W tej sytuacji prokurator podjął decyzję o jego przesłuchaniu.
Czy siedmioletnie dziecko może być przesłuchane w charakterze świadka? Uzasadnij swoje stanowisko.
Omów taktykę i technikę przeprowadzania i dokumentowania takiego przesłuchania.
2. Lekarz dokonujący oględzin zwłok stwierdził szereg obrażeń, zwłaszcza w obrębie klatki piersiowej. Szereg ran wskazywało na wielokrotne działanie urazu mechanicznego, godzącego w ciało w kilku miejscach i pod różnymi kątami. Więcej będę mógł powiedzieć po przeprowadzeniu sekcji zwłok stwierdził lekarz. Zresztą ustalenia sekcji mogą być pomocne przy rekonstrukcji przebiegu zdarzenia.
Opisz typowy schemat pęknięcia lub złamania żeber w zależności od kierunku urazu. Jakie skutki mogło przynieść przebicie opłucnej przez złamane żebro? Jakie inne obrażenia może spowodować złamanie żeber? Czy lekarz miał rację, twierdząc, że obraz sekcyjny może w tym wypadku pomóc w rekonstrukcji przebiegu zdarzenia?
3. Sędzia w stanie spoczynku, Daniela D. była coraz bardziej uciążliwa dla sąsiadów. Początkowo posuwała się jedynie do złośliwości, zatykając im zamki bądź wysypując śmieci pod drzwiami, potem posunęła się do kierowania wobec nich gróźb karalnych, wreszcie pobiła jedną z sąsiadek. Po uchyleniu immunitetu, podczas przesłuchania, stwierdziła, że tylko broniła się przed sąsiadami, gdyż podsłuchiwali ją, a na dodatek informowali innych sąsiadów o podsłuchanych szczegółach z jej życia. Ponadto próbowali ją otruć, wpuszczając jakiś gaz do jej mieszkania za pomocą otworu wywierconego w ścianie. Poznała to po dziwnym zapachu w mieszkaniu. Włamywali się do jej mieszkania pod jej nieobecność, zatruwając jedzenie w lodówce, gdyż przygotowywane przez nią potrawy miały dziwny smak i zapach. W jej podejrzeniach upewniał ją głos „przyjaciela”, który ją chronił, dochodzący ze ściany. Nigdy go jednak nie widziała. On informował ją o wizytach sąsiadów podczas jej nieobecności.
Na jaką chorobę cierpi Daniela D.? Jakie są jej objawy? Oceń jej odpowiedzialność karnoprawną w kontekście treści art. 31 k.k.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 17

1. W miejscowości Z. spłonęło gospodarstwo rolne Jana C. Straty wyniosły blisko milion złotych. Gospodarstwo było ubezpieczone. Czynności operacyjne skupiły się na poznaniu szczegółów z życia Jana C. Jak ustalono, nie dbał przesadnie o gospodarstwo, sąsiedzi wspominali, że wielokrotnie zdarzały się w jego obejściu awarie elektryczności, ale mimo wskazań zakładu elektrycznego nie przeprowadził gruntowej naprawy instalacji. Był osobą kłótniawą i pozostawał w konflikcie z większością mieszkańców wsi. Najczęściej kierował przeciwko nim fałszywe doniesienia na Policję. Ponadto, jak także ustalono, miał długi, które wynikały z jego upodobania do hazardu.

Jakie wersje kryminalistyczne można utworzyć na podstawie posiadanych informacji?

W jaki sposób można je zweryfikować?

Omów zasady budowy wersji kryminalistycznej i tworzenia planu śledztwa.

2. Siedemnastoletni Marek P. schował się przed burzą w stacji transformatorowej. Jego zwłoki znaleziono na drugi dzień. Wszystko wskazywało na brutalny napad z użyciem narzędzi typu topór, gdyż jego ręka była amputowana. Lekarz wyjaśnił jednakże zdziwionemu prokuratorowi, że przyczyną zgonu jest działanie prądu elektrycznego o wysokim napięciu.

Czy lekarz miał rację? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jeżeli przyczyną zgonu było w tym przypadku porażenie prądem, jakich innych charakterystycznych śladów możemy poszukiwać podczas sekcji zwłok?

Jaki jest mechanizm zgonu z powodu porażenia prądem?

3. Patrycja D. od lat chorowała na paranoję. Pewnego dnia była świadkiem rozboju. Jak się okazało, jako jedyna była obserwatorem całego zdarzenia. Pojawił się problem jej przesłuchania w charakterze świadka, gdyż obrońca podejrzanego zakwestionował możliwość przeprowadzenia takiej czynności z powodu choroby psychicznej świadka.

Czy Patrycja D. może zostać przesłuchana w charakterze świadka?

Jeżeli tak, wskaż czym mogą się charakteryzować zeznania osoby cierpiącej na paranoję, jeżeli nie, omów przeciwwskazania przeprowadzenia takiej czynności.

O ile prokurator zdecyduje się na przeprowadzenie przesłuchania, omów organizację i przebieg takiej czynności.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 18

1. Podczas oględzin miejsca zabójstwa, ujawniono na stole nadgryzione jabłko. Zostało ono całkowicie pominięte jako dowód, wspomniano o nim jedynie w protokole. Zostało też uwidocznione na fotografii ogólnej przedstawiającej wygląd stołu i znajdujące się na nim przedmioty. Jabłko nie zabezpieczono w żaden sposób, wyrzucając je podczas sprzątania pokoju po oględzinach.

Jakiego rodzaju dowody utracono?

Czy jabłko mogło zostać wykorzystane do badań identyfikacyjnych, jeżeli tak, to do jakich?

Jak przeprowadza się tego typu badania?

2. Średniowiecze i okres Renesansu uchodzą za złoty wiek trucizn, które stosowane były nie tylko na dworach, w celu zapewnienia sobie sukcesji, ale i wśród mieszczaństwa, najczęściej w celu pozbycia się małżonka (rozwodów wówczas nie było) albo usunięcia zbyt wielu spadkobierców. Jedną z bardziej podstępnych metod było nasycenie kart ksiąg arsenikiem. Osoba czytająca, śliniąc palec w celu przewrócenia kartki, zatrutowała się powoli arsenikiem, który prowadził do jej zgonu. Jest to jeden z nielicznych przypadków negatywnego wpływu czytelnictwa na długość życia.

Jakiego rodzaju trucizną jest arsenik, omów jego działanie.

Omów drogi intoksykacji i przypadki, w których na skutek nieprawidłowego podania trucizny może nie dojść do zatrucia.

3. Sąd Rejonowy w R. zastosował wobec Grzegorza S., oskarżonego o kierowanie gróźb karalnych wobec sąsiadów, środek w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym. Równocześnie, raz na sześć miesięcy, sąd zlecał badanie osadzonego, w celu stwierdzenia, czy może opuścić zakład. Za każdym razem lekarze stwierdzali, iż Grzegorz S. stanowi nadal zagrożenie dla sąsiadów. Spędził on w zakładzie psychiatrycznym 10 lat. Na skutek interwencji mediów Sąd Najwyższy uchylił decyzję Sądu Rejonowego w R.

Oceń decyzję Sądu Rejonowego w R.

W jakich sytuacjach sąd stosuje umieszczenie w zakładzie psychiatrycznym?

Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego biegli zdiagnozują całkowitą niepoczytalność podejrzanego, jaki będzie dalszy bieg postępowania w tej sprawie?

Omów projekt pisma procesowego prokuratora kierowanego w takim wypadku.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 19

1. Patrycja Z. została zgwałcona. Jak opisała to funkcjonariuszom, po wieczorze spędzonym w klubie zaprosiła do swojego mieszkania poznanego tam mężczyznę i jego dwóch kolegów. Podczas oględzin miejsca zgwałcenia, na stoliku ujawniono butelkę po wódce, butelkę po winie, szklanki, kieliszki, resztki wędlin, kilka zużytych serwetek, sztućce oraz dwie prezerwatywy.

Jakie badania identyfikacyjne można przeprowadzić w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody rzeczowe? Jaką będą miały wartość identyfikacyjną?

Omów techniki kryminalistyczne podobne do daktyloskopii, wykorzystujące jednakże inne rodzaje śladów.

2. W czasie sekcji zwłok ofiary napadu, która zginęła od ciosu nożem lekarz stwierdził, że rana kluta jest o 2 cm dłuższa od zabezpieczonego noża, który był najprawdopodobniej narzędziem czynu. No to musimy poszukiwać innego narzędzia, stwierdził prokurator. Niekoniecznie, odpowiedział lekarz.

Co lekarz miał na myśli? Omów wygląd i elementy rany klutej.

W jakim przypadku możliwa jest identyfikacja indywidualna narzędzia w przypadku rany klutej?

3. Patryk K. oskarżony został o cztery zabójstwa kobiet na tle seksualnym. Swoje czyny dokładnie planował, wybierał celowo ofiary, które najczęściej odwoził na miejsce zabójstwa swoim idealnie zadbanym samochodem. Często zabierał swoim ofiarom biżuterię, traktując to jako swoje trofeum. Biżuterię tę wręczał często bliskim osobom. Swoje ofiary najczęściej gwałcił, zadając im ból. Był sprawcą licznych wykroczeń drogowych.

Omów typy sprawców zabójstw na tle seksualnym, zorganizowanego i dezorganizowanego.

Do jakiego typu sprawców należy Patryk K.?

Jaka triada zachowań w dzieciństwie łączy zorganizowanych i dezorganizowanych sprawców zabójstw na tle seksualnym?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 20

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie szeregu włamań, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z inteligentnym przeciwnikiem, zwłaszcza, że w wyniku działań procesowych i operacyjnych posiadał dużą wiedzę o nim samym, jego życiu i działalności przestępczej. W czasie przerwy w przesłuchaniu zwrócił się do asystenta pełniącego rolę protokolanta: „Trudno, muszę zaryzykować i przybić podejrzanego ujawniając mu wszelkie posiadane przeciwko niemu dowody, a jest tego sporo”.

Jak nazywa się metoda przesłuchania, którą zamierza posłużyć się prokurator?

Na czym ona polega i kiedy powinna być stosowana?

Omów korzyści, jakie może ona przynieść oraz ryzyko, jakie niesie?

W jakich sprawach i sytuacjach nie powinna być stosowana?

2. Dwóch górników dokonujących prac zabezpieczających w nieczynnym wyrobisku zasłabło. Dwaj koledzy ruszyli im na ratunek. Oni również stracili przytomność. Zanim na miejsce przybyła ekipa ratunkowa, wyposażone w sprzęt specjalistyczny, w szczególności w maski przeciwgazowe, górnicy już nie żyli. Celem zbadania przyczyn ich śmierci, prokurator zlecił wykonanie sekcji zwłok.

Co było prawdopodobną przyczyną zgonu górników?

Omów specyfikę sekcji zwłok wykonywanej w przypadku podejrzenia zatrucia, w szczególności jaki materiał biologiczny, w jakiej ilości i w jaki sposób należy zabezpieczyć?

Badanie wycinków jakich organów jest najważniejsze w przypadku podejrzenia zatrucia truciznami lotnymi?

3. Roman G. spowodował wypadek drogowy. Był doświadczonym kierowcą, prawo jazdy posiadał od 30 lat i nie spowodował do tej pory żadnej kolizji. Oglądając materiały zabezpieczone na miejscu zdarzenia i zapoznając się z relacjami świadków trudno było oprzeć się wrażeniu, że zachowanie Romana G. jako kierowcy było irracjonalne, a sam wypadek łatwy do uniknięcia. W żaden sposób nie można było racjonalnie wytłumaczyć sobie przyczyn spowodowania wypadku. W tej sytuacji prokurator powołał biegłego psychologa.

W jakim celu został powołany biegły psycholog?

Jakiego rodzaju badania winien on wykonać z udziałem podejrzanego? Omów ich przebieg.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 21

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie szeregu włamań, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z inteligentnym przeciwnikiem, zwłaszcza, że w wyniku działań procesowych i operacyjnych posiadał dużą wiedzę o nim samym, jego życiu i działalności przestępczej. W czasie przerwy w przesłuchaniu zwrócił się do asystenta pełniącego rolę protokolanta: „Trudno, muszę zaryzykować i „przybić” podejrzanego ujawniając mu posiadane przeciwko niemu dowody, a jest tego sporo. Najpierw ujawnimy te najmniej kluczowe, po czym zaczniemy ujawniać coraz mocniejsze”.

Jak nazywa się metoda przesłuchania, którą zamierza posłużyć się prokurator?

Na czym ona polega i kiedy powinna być stosowana?

Omów korzyści, jakie może ona przynieść oraz ryzyko, jakie niesie?

W jakich sprawach i sytuacjach nie powinna być stosowana?

2. Zwłoki Heleny F. znaleziono w jej mieszkaniu. Wszystko wskazywało na napad rabunkowy. Wcześniej sprawca pozbawił Helenę F. życia, uderzając ją kilkakrotnie narzędziem ostrokończystym, przy czym działał jakby chaotycznie, zadając wiele ciosów. Oględziny ciała ujawniły szereg obrażeń, w tym typu obronnego na rękach ofiary. W toku sekcji zwłok sfotografowano kilka śladów narzędzia na kościach przedramienia i żebrach. W jednym z żeber tkwił mały odłamek metalu, tak jakby końcówka ostrza, lub jakby jego fragment odłamały się od narzędzia. Jako przyczynę zgonu stwierdzono ranę kłutą serca, powodującą jego tamponadę.

Opisz patomechanizm śmierci w przypadku tamponady serca.

Czy w przypadku użycia narzędzia typu ostrokończystego możliwa jest, w oparciu o ślady pozostawione na kościach, identyfikacja narzędzia? Uzasadnij swoje twierdzenie.

Jaki ślad byłby najbardziej przydatny do identyfikacji narzędzia i pod jakim warunkiem?

3. Cezary S., długoletni biegły sądowy, został stałym „klientem prokuratury”. Bez przerwy kierował donosy na swoich sąsiadów, tak, że skonfliktował się ze wszystkim mieszkającymi w pobliżu. Pisał skargi również na funkcjonariuszy Policji, którzy systematycznie odmawiali wszczęcia postępowań z zawiadomień Cezarego S. i sędziów, którzy te postanowienia utrzymywali w mocy. Równocześnie wszelkie przejawy krytyki swojej osoby traktował jako znieważenie funkcjonariusza publicznego, za takiego, jako biegły, się uważał, kierując w tym zakresie kolejne zawiadomienia. Opinie wydawane przez niego w ostatnim czasie zawierały sporo nieścisłości, czasem wręcz rozmijały się ze stanem faktycznym, ustalonym na podstawie materiału dowodowego, wnioski opinii nie pokrywały się z treścią zawartą w części dotyczącej przeprowadzonych badań, bądź biegły w ogóle pomijał tę część opinii, prezentując same wnioski.

Czy Cezarego S. należałoby poddać badaniom psychiatrycznym? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jeżeli tak, na jaką chorobę może cierpieć?

Opisz jej objawy.

Czy choroba ta może wpłynąć na kwestię jego odpowiedzialności?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

ZESTAW NR 22

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie zabójstwa i zgwałcenia, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z przeciwnikiem niezbyt inteligentnym, u którego pobudzenie emocjonalne góruje nad pozostałymi elementami struktury osobowości. Przełożył więc przesłuchanie o jeden dzień, zezwalając w międzyczasie na odbycie widzenia z matką. Wypisując zgodę na nie zwrócił się do asystenta pełniącego rolę protokolanta: „Trudno, muszę zaryzykować i zmienić front w czasie dalszego przesłuchania, udając współczucie dla sprawcy i przerzucając większość odpowiedzialności za to, co się stało, na prowokacyjne zachowanie ofiary”.

Jak nazywa się metoda przesłuchania, którą zamierza posłużyć się prokurator?

Na czym ona polega i jakie techniki stosuje się podczas korzystania z niej?

Wobec jakiego typu sprawców można ją stosować?

2. W garażu Patryka K. znaleziono zeszkieletowane zwłoki, zamurowane w podłodze. Przy zwłokach nie było żadnych dokumentów. Jak wynikało ze wstępnych badań, były to zwłoki kobiety, a w ziemi spoczywały około 10 lat. Tyle czasu minęło też od momentu zaginięcia żony Patryka K. Jakiś rok wcześniej zaginęła także ich sąsiadka, której ciała nigdy nie znaleziono. Postanowiono podjąć próbę identyfikacji zwłok na podstawie badań DNA.

Na czym polegają badania DNA?

Jakie fragmenty ciała mogły być w tym przypadku przydatne do badań?

Jak wyglądały badania w tym wypadku?

Jakie jest znaczenie DNA mitochondrialnego w przypadku opisanym w tym kazusie?

3. Stefan J. został oskarżony o ciężkie pobicie. W toku procesu został poddany badaniom przez biegłych lekarzy psychiatrów, którzy stwierdzili przypadek upojenia atypowego, powodującego, iż w chwili czynu był on niepoczytalny. W toku postępowania, tuż przed napisaniem wniosku do sądu o umorzenie śledztwa i umieszczenie podejrzanego w szpitalu psychiatrycznym (pozwalała na to treść opinii), prokurator powziął wiadomość, iż to nie pierwsza sprawa Stefana J. o pobicie. Zapoznał się więc z aktami, z których wynikało, iż wówczas również orzeczono upojenie atypowe, a jego przyczyną były zmiany zanikowe w ośrodkowym układzie nerwowym, wobec czego biegli zalecili na przyszłość unikanie picia alkoholu, gdyż każde spożycie mogło wiązać się ze wzbudzeniem agresji, nad którą nie będzie mógł zapanować.

Z jakim typem upojenia mamy do czynienia w przypadku Stefana J.?

Podaj cechy charakterystyczne dla tego typu upojenia, zarówno w sferze psychiki, jak i uzewnętrznienia objawów.

Jak wygląda odpowiedzialność Stefana J. za zarzucany mu czyn w kontekście treści art. 31 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 23

1. Jakub S., Patryk G. i Kamil K. byli świadkami wypadku drogowego. Składając zeznania przedstawili zupełnie odmienny przebieg zdarzenia, przy czym odmienności te nie dotyczyły interpretacji zachowań jego uczestników, ale samych faktów, zdawałoby się obiektywnych. Funkcjonariusz prowadzący dochodzenie wezwał trzech świadków na jeden termin, posadził przy jednym stole, wyjął protokół konfrontacji i stwierdził, że nie wyjdą z komisariatu, póki nie uzgodnią jednej wersji przebiegu zdarzenia.
Oceń zasadność decyzji funkcjonariusza. Czy popełnił on jakieś błędy?
Omów zasady przeprowadzania konfrontacji.
Czy istnieje różnica pomiędzy procesowym rozumieniem konfrontacji, wynikającym z przepisów kodeksu postępowania karnego, a jej znaczeniem kryminalistycznym?
2. Podczas konserwacji sieci wodociągowej odkryto szkielet ludzki. Biegły stwierdził, że przebywał on w ziemi koło 20 lat. Wcześniej w tym miejscu biegła droga gruntowa, asfalt położono na 10 lat przed odkryciem zwłok. Ponieważ bez wydania opinii przez biegłych co do płci, wieku, wzrostu osoby, której szkielet znaleziono, trudno było rozpocząć przeszukiwanie rejestrów osób zaginionych, należało przeprowadzić badania zmierzające do identyfikacji szkieletu, chociażby grupowej.
Jakie cechy budowy czaszki i miednicy przesadzają o domniemanej płci szkieletu?
Jak określić możemy wzrost i wiek osoby, której szkielet znaleziono?
Jakie znasz metody odtwarzania wyglądu twarzy osoby na podstawie wyglądu czaszki?
3. Prokurator, w toku postępowania o zabójstwo, poddał podejrzanego Jakuba Z. badaniom przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Biegli, w wyniku badania ambulatoryjnego stwierdzili, że nie są w stanie jednoznacznie wypowiedzieć się w kwestii poczytalności podejrzanego i zawnioskowali przeprowadzenie czterotygodniowej obserwacji w szpitalu psychiatrycznym w Z. Zawnioskowali także o powołanie w sprawie biegłego psychologa. Sąd skierował Jakuba Z. na obserwację na oddział psychiatryczny aresztu śledczego w W. na okres czterech tygodni, nie wypowiadając się na temat psychologa.
Czy w tej sprawie popełniono jakieś błędy? Jeżeli tak omów je i wskaż sposoby ich naprawy.
Czy wobec wniosku biegłych, przed umieszczeniem Jakuba Z. na obserwacji należy przeprowadzić ponowne badanie z udziałem psychologa?
Omów treść wniosku, jaki należałoby sporządzić w tej sprawie.
Czy obserwacja psychiatryczna może być stosowana w każdym przypadku, gdy biegli zawnioskują jej przeprowadzenie?
Jaki sąd jest właściwy do wydania decyzji w tej sprawie?
Omów tryb postępowania prokuratora w przypadku stwierdzenia w opinii poobserwacyjnej niepoczytalności podejrzanego.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 24

1. W toku postępowania przesłuchano w charakterze świadka Luciano D., obywatela Włoch. W przesłuchaniu uczestniczył biegły tłumacz z języka włoskiego. W toku procesu Luciano D. po odczytaniu i przetłumaczeniu mu zeznań stwierdził, że nie zeznawał tak w sprawie, a na pewno nie obciążył w zeznaniach podejrzanego. Oświadczył że na pewno tłumacz nieprawidłowo przetłumaczył jego zeznania.

Jak w prosty sposób można zapobiec takiej sytuacji?

Omów zasady przeprowadzania przesłuchania z udziałem tłumacza z języka obcego.

2. Jan K. złożył zawiadomienie, że został pobity przez funkcjonariuszy Policji. Mieli go zatrzymać w domu po telefonie żony, która stwierdziła, że mąż jest pijany i wywołuje awanturę. Według Jana K. został najpierw wywieziony za miasto, wywleczony z radiowozu, pobity pałą i skopany, potraktowany gazem, a następnie odwieziony do izby wytrzeźwień, gdzie nie został przyjęty, gdyż stwierdzono, że w wydychanym przez niego powietrzu znajduje się 0,015 prom. alkoholu. Badanie przez biegłego ujawniło 10 sińców tzw. szynowatych na tułowie i podbiegnięcie w kształcie odbicia protektora obuwia. Koszulka Jana K. była miejscami odbarwiona na skutek działania gazu. Zatrzymujący go funkcjonariusze zeznali, że został uderzony pałąk wewnątrz radiowozu, gdyż cały czas stawiał opór.

Co to są sińce szynowate, jakiego typu narzędzie je pozostawia, omów ich wygląd i sposób powstania.

Jak określisz, używając wyrażeń ustawowych, stopień upojenia Jana K.?

Czy lekarz biegły w swojej opinii winien odnieść się wyłącznie do opisu obrażeń stwierdzonych u Jana K. i ich skutków, czy też musi wypowiedzieć się co do prawdopodobieństwa wersji ich powstania, przedstawionych przez pokrzywdzonego i funkcjonariuszy Policji?

Przedstaw część dyspozytywną postanowienia o powołaniu biegłego/zasięgnięciu opinii w tym przypadku.

3. Pomiędzy Karolem N., pracownikiem magazynu, a jego przełożonym od jakiegoś czasu narastał konflikt. Karol N. był cały czas szykanowany. Wszystko co robił, zdaniem przełożonego robił źle, przełożony w rozmowach określał go jako „debila, „downa”, był rozliczany z każdej minuty czasu pracy, za spóźniony powrót z przerwy śniadaniowej zawsze był karany, podczas gdy kary takie nie spotykały innych pracowników. Zgodę na urlop otrzymywał zawsze w tym czasie, gdy urlopu nie potrzebował, zazwyczaj wczesną wiosną lub późną jesienią. Czuł się mobbingowany przez przełożonego. W pewnym momencie, gdy przełożony znowu szydził w obecności innych pracowników z efektów jego pracy, uderzył go w głowę niesioną akurat deską. Powołani w toku procesu biegli orzekli działanie Karola N. w afekcie.

Czy zgadzasz się z opinią biegłych?

Z jakiego rodzaju afektem możemy mieć do czynienia, jeżeli podzielasz opinię biegłych?

Zdefiniuj pojęcia „dolus repentinus” i „dolus praemeditatus”.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 25

1. W toku postępowania przesłuchano w charakterze świadka Pawła K., osobę głuchoniemą. W przesłuchaniu uczestniczył biegły tłumacz z języka migowego. W toku procesu Paweł K. po odczytaniu i przetłumaczeniu jego zeznań z postępowania przygotowawczego na język migowy oraz osobistym odczytaniu protokołu stwierdził, że nie zeznawał tak w sprawie, a na pewno nie obciążył w zeznaniach podejrzanego. Oświadczył, że widocznie tłumacz nieprawidłowo przetłumaczył jego zeznania.

Jak w prosty sposób można zapobiec takiej sytuacji?

Omów zasady przeprowadzania przesłuchania z udziałem tłumacza z języka migowego.

2. Kilkuosobowa grupa przyjaciół wybrała się na wycieczkę. W jej trakcie zaskoczyła ich burza. Schronili się w małej szopie, która przeciekała, nie była więc dobrym schronieniem. Część osób postanowiła przebiec około 100 metrów po otwartej przestrzeni do stojącej tam dużej stodoły, gdzie jak sądzili, warunki przeczekań burzy były lepsze. Gdy byli w połowie drogi, uderzył piorun. Wszyscy biegnący zginęli. Osobom, które pozostały w szopie nic się nie stało.

Co mogło być przyczyną zgonu biegnących?

Co to jest napięcie krokowe i jakie ma znaczenie?

Opisz patomechanizm śmierci biegnących.

Jakie charakterystyczne obrażenia można stwierdzić u osób zmarłych na skutek porażenia przez piorun?

3. Bartosz C., zdenerwowany złośliwymi uwagami kolegi, zaczął go bić. Kolega zdziwiony jego zachowaniem śmiał się, gdyż zawsze prawił Bartoszowi C. jakieś złośliwości i nigdy nie spotkał się z taką reakcją. Śmiech wywołał jeszcze większą agresję. Jeden z ciosów doprowadził do przewrócenia się kolegi, który uderzył mocno głową w podłogę. Efektem była jego śmierć. Bartosz C. jakby nic się nie stało, położył się obok i zasnął. Biegli, którzy badali Bartosza C. stwierdzili u niego wystąpienie afektu patologicznego, co było tym bardziej prawdopodobne, iż badanie neurologiczne wykazało istnienie zmian zanikowych w ośrodkowym układzie nerwowym.

Co to jest afekt patologiczny? Opisz jego cechy charakterystyczne.

Jak będzie kształtowała się odpowiedzialność karna Bartosza C. w kontekście przepisów art. 31 k.k. i art. 148 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 26

1. Jan K. złożył zawiadomienie, że został pobity przez funkcjonariuszy Policji. Mieli go zatrzymać w domu po telefonie żony, która stwierdziła, że mąż jest pijany i wywołuje awanturę. Według Jana K. został najpierw wywieziony za miasto, wywleczony z radiowozu, pobity pałą i skopany, potraktowany gazem, a następnie odwieziony do izby wytrzeźwień, gdzie nie został przyjęty, gdyż stwierdzono, że w wydychanym przez niego powietrzu znajduje się 0,015 prom. alkoholu. Badanie przez biegłego ujawniło 10 sińców tzw. szynowatych na tułowi i podbiegnięcie w kształcie odbicia protektora obuwia. Koszulka Jana K. była miejscami odbarwiona na skutek działania gazu. Zatrzymujący go funkcjonariusze zeznali, że został uderzony pałą wewnątrz radiowozu, gdyż cały czas stawiał opór. Prokurator wykazał zainteresowanie przypadkiem użycia gazu łzawiącego wewnątrz jadącego radiowozu, zastanawiał się nawet, czy nie można zweryfikować tych zeznań w drodze eksperymentu na placu manewrowym.

Co to jest eksperyment procesowy? Opisz jego przebieg oraz cele i zasady jego przeprowadzenia.

Czy można przeprowadzić w sprawie eksperyment, na którego pomysł wpadł prokurator? Uzasadnij swoje zdanie.

Czy można zweryfikować zeznania Jana K. odnośnie użycia gazu na podstawie badań koszulki? Jakie badania należałoby przeprowadzić i jak zabezpieczyć koszulkę celem ich przeprowadzenia?

2. Barbarę R. znaleziono martwą za przystankiem autobusowym we wsi, w której mieszkała. Była znana z tego, że nadużywała alkoholu, a dla jego zdobycia gotowa była na wiele, stąd nie miała we wsi dobrej opinii. Wieczorem, gdy widziano ją ostatni raz żywą, włóczyła się po wsi z jakimś „obdartusem” jak stwierdzili to świadkowie, nie był to jednak nikt z miejscowych. Usytuowanie zwłok i rozerwana bielizna, wskazywały także na zgwałcenie. Lekarz dokonujący oględzin zwłok znalazł na szyi denatki niepokojące go lekkie zasinienia. Zdecydowano się przeprowadzić sekcję zwłok z zastosowaniem specjalnej metody sekcyjnej, stosowanej w przypadku podejrzenia śmierci przez zadławienie.

O jaką technikę sekcyjną chodzi?

Opisz obrażenia wewnętrzne, charakterystyczne dla zadławienia oraz patomechanizm śmierci przez zadławienie.

Czy wykorzystując wiedzę o cechach przyżyciowości obrażeń można stwierdzić, że Barbarę R. zgwałcono żywą, czy martwą?

3. Paweł J. stanął pod zarzutem uszkodzenia ciała pielęgniarza w szpitalu psychiatrycznym. Jak tłumaczył zrobił to pod wpływem głosów dochodzących ze ściany, które informowały go, że został uwięziony, a niebawem zostanie pozbawiony życia.

Co było przyczyną zachowania Pawła J.?

Czy wpłynie to w jakikolwiek sposób na jego odpowiedzialność karną za popełniony czyn? Uzasadnij swoją odpowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 27

1. Biegły z zakresu fizykochemii, powołany w sprawie, w celu sporządzenia opinii przeprowadził eksperyment. Wyniki ekspertyzy zostały zakwestionowane przez obrońcę w toku rozprawy. Podkreślił on, że nie został, jako obrońca, powiadomiony o fakcie, miejscu i czasie przeprowadzenia eksperymentu, więc nie mógł w nim brać udziału.

Czy obrońca ma rację? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów podobieństwa i różnice między eksperymentem procesowym, a eksperymentem rzeczoznawczym.

Jakie są zasady dotyczące decyzji o przeprowadzeniu, udziału stron, sposobu dokumentowania wyników eksperymentu rzeczoznawczego?

Jakie środki odwoławcze służą stronie, która nie zgadza się z przeprowadzeniem eksperymentu rzeczoznawczego?

2. Na śmietniku osiedlowym w mieście L. znaleziono zwłoki starszego mężczyzny. Sądząc po ubraniu był to bezdomny. Zwłoki nosiły szereg obrażeń, pochodzących zarówno od urazów zadanych narzędziem tępym lub tępokrawędzistym, jak i zadanych narzędziem ostrym lub ostrokończystym. Lekarz dokonujący oględzin zwłok stwierdził, że część obrażeń to obrażenia starsze od pozostałych. Jednakże o tym, które powstały na pewien czas przed zgonem, które tuż przed zgonem, a które były przyczyną zgonu będzie mógł jednoznacznie wypowiedzieć się po dokonaniu sekcji zwłok i badań histopatologicznych pobranych wycinków.

Jak możemy stwierdzić, czy obrażenia zwłok powstały za życia ofiary, czy po jej zgonie (cechy przyżyciowości obrażeń)?

Wymień i omów cechy przyżyciowości obrażeń.

3. Prokurator prowadził przesłuchanie Krystyny H. w charakterze świadka. Przesłuchiwana najpierw długo opierała się przed zdjęciem okularów przeciwsłonecznych, w których weszła do gabinetu. Cały czas wyglądała na spiętą, ręce trzymała skrzyżowane na piersi. Zeznania składała powoli, z namysłem, jednakże od czasu do czasu mimowolnie dotykała palcem policzka lub pocierała nos. Nie patrzyła w oczy przesłuchującego, unikała jego wzroku. Prokurator z każdą minutą przesłuchania nabierał przekonania, że świadek nie mówi prawdy.

Co wzbudziło takie przekonanie u prokuratora?

O czym świadczyły w tym przypadku gesty przesłuchiwanej? Omów ich znaczenie oraz ewolucję gestu dotykania policzka w miarę postępującego wieku osoby, która gest wykonała.

Czy dokonane przez prokuratora obserwacje mają wartość dowodową? Jak można je wykorzystać w postępowaniu?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 28

1. W toku procesu przed Sądem Okręgowym w L. na wniosek obrońcy wezwano na przesłuchanie biegłych z Instytutu Ekspertyz Sądowych, którzy wydawali w sprawie opinię. Samo przesłuchanie, jak się okazało, ograniczyło się do powtórzenia przez biegłych wniosków zawartych w opinii.

Oceń zasadność wezwania biegłych do sądu.

W jakich sytuacjach przesłuchanie biegłych przez sąd jest niezbędne? Omów je i uzasadnij swoje stanowisko.

2. Oczom ekipy przybyłej na miejsce katastrofy lotniczej w pobliżu miejscowości P. ukazał się makabryczny widok. Fragmenty zwłok, bagażu i samolotu rozrzucone były na dużej przestrzeni. Zwłoki były rozkawałkowane. Katastrofy nikt nie przeżył.

Opisz mechanizm obrażeń powstałych w wyniku katastrofy lotniczej.

Jak w żargonie medyków sądowych nazywa się tego typu zespół obrażeń? W jakich innych okolicznościach mogą one wystąpić?

Opisz rodzaj badań identyfikacyjnych, prowadzonych w celu identyfikacji ofiar takiej katastrofy.

3. Pełnoletnia Janina K., upośledzona w stopniu lekkim, wielokrotnie obcowała płciowo z Adamem Z. Jej matka, chociaż Janina K. nigdy nie została ubezwłasnowolniona, złożyła zawiadomienie do prokuratury, zarzucając Adamowi Z. wykorzystanie jej córki, która, jej zdaniem, nie rozumiała znaczenia czynu, jakiemu się poddaje. W takiej sytuacji prokurator podjął decyzję o poddaniu zarówno Janiny K., jak i Adama Z. badaniom przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, w celu stwierdzenia, czy miała ona zdolność rozpoznania znaczenia czynu, polegającego na obcowaniu płciowym z mężczyzną i pokierowania swoim postępowaniem, a także - w przypadku Adama Z. - czy miał on zdolność rozpoznania znaczenia czynu, polegającego na obcowaniu płciowym z upośledzoną kobietą i pokierowania swoim postępowaniem, a także jakie ma on preferencje seksualne. Badaniom sprzeciwił się pełnomocnik Janiny K., powołany przez jej matkę, twierdząc, iż w myśl art. 192 § 1 k.p.k., Janina K. jako świadek może sprzeciwić się badaniom. Obrońca Adama Z. zaprotestował natomiast przeciwko badaniu w kierunku preferencji seksualnych, gdyż Janina K. była pełnoletnia. Prokurator odpowiedział, że w przypadku braku zgody zawnioskuje obserwację psychiatryczną.

Oceń stanowiska pełnomocnika, obrońcy i prokuratora.

Czy badanie takie jest w tej sytuacji uzasadnione?

Jakie kwestie, poza tą będącą przedmiotem przypadku, może rozstrzygać opinia psychiatryczna wydana wobec świadka w toku postępowania?

Oceń legitymację procesową matki Janiny K.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 29

1. Tomasz F. padł ofiarą rozboju. Sprawcy nie ujęto, mimo sporządzenia przez rysownika, na podstawie relacji pokrzywdzonego, portretu pamięciowego. Kilka dni po zdarzeniu Tomasz F. zadzwonił na komisariat policji, prosząc, by funkcjonariusze przyjechali na skwer przy ulicy Młyńskiej, gdzie siedzi kilku mężczyzn, rozmawiając i pijąc piwo, a wśród nich sprawca rozboju. Wskazany mężczyzna został zatrzymany. Funkcjonariusze wręczyli Tomaszowi F. wezwanie na dzień następny, celem wzięcia udziału w okazaniu sprawcy.

Oceń zasadność przeprowadzenia okazania w tej sytuacji.

Jakie znasz negatywne przesłanki przeprowadzenia okazania?

Omów etapy i zasady przeprowadzania tej czynności.

2. W toku sekcji zwłok Felicji D., które znaleziono na skraju lasu na terenach podmiejskich, stwierdzono zasinienie skóry, zwłaszcza twarzy i błon śluzowych, połączone z obrzękiem twarzy, przekrwienie narządów wewnętrznych z obecnością wybroczyn krwawych, zwłaszcza w obrębie spojówek i błon surowiczych. W naczyniach krwionośnych i sercu znaleziono krew płynną, plamy opadowe natomiast były obfite, barwy sinofioletowej. Nie znaleziono przy niej biżuterii, pieniędzy, ani telefonu komórkowego. Obok zwłok natomiast znaleziono potarganą bieliznę.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu Felicji D.? Uzasadnij swoje zdanie.

Biorąc pod uwagę jedną z wersji przebiegu zdarzenia (którą) jakich jeszcze obrażeń należy poszukiwać na jej ciele i jakie ślady biologiczne zabezpieczyć?

Jak nazywają się wybroczyny w obrębie spojówek i błon surowiczych, które stwierdzono w czasie sekcji?

3. Zwłoki Marleny D. znaleziono, wiszące na kaloryferze, w pokoju jej mieszkania. Policja podejrzewała jej męża o zabójstwo, ale jego rodzina zapewniała mu alibi. Marlena D. pozostawiła list pożegnalny, ale biegli mieli wątpliwości co do wykonawstwa listu, a jej rodzina i znajomi absolutnie wykluczali możliwość popełnienia przez nią samobójstwa. Prokurator zdecydował się na powołanie biegłego psychologa, celem sporządzenia opinii suicydologicznej.

Na czym polega istota tej opinii?

Dlaczego jest to nietypowy rodzaj opinii psychologicznej?

Jakiego rodzaju materiał dowodowy biegły analizuje w przypadku sporządzania takiej opinii?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

ZESTAW NR 30

1. W toku przesłuchania w charakterze podejrzanego o zabójstwo Renaty T., Jan K., przyznał się w pierwszych słowach do popełnienia zarzucanego mu czynu, powiedział kilka zdań na temat zdarzenia, obciążających w zasadzie ofiarę i odmówił dalszego składania wyjaśnień. Prokurator, zadowolony z efektu przesłuchania, ograniczył do minimum badanie śladów ujawnionych na miejscu zdarzenia i skierował do sądu akt oskarżenia. Na pierwszej rozprawie przed sądem oskarżony stwierdził, że został zmuszony do przyznania się przez funkcjonariuszy grożących mu pobiciem i odmówił składania wyjaśnień. W tej sytuacji sąd, nie dysponując żadnymi innymi dowodami, jednoznacznie obciążającymi oskarżonego, uniewinnił go.

Jakie błędy popełnił prokurator?

Czy jest możliwość ich naprawienia? Pod jakimi warunkami?

Jak można doprowadzić do skazania Jana K. w zgodzie z przepisami procesowymi, w sytuacji uzyskania nowych dowodów?

2. Na ciele Patrycji U., ofiary gwałtu, ujawniono nie tylko liczne ślady pobicia, ale także kilka śladów ugryzień. Prokurator obecny na miejscu znalezienia zwłok polecił zabezpieczyć wymazy spod paznokci ofiary, ślady linii papilarnych ujawnione na znalezionym przy niej pustym portfelu oraz ślady zapachowe zebrane z dwóch miejsc położonych obok zwłok. Zwłoki polecił przewieźć do prosektorium, a ubranie ofiary wydać rodzinie.

Oceń zasadność decyzji prokuratora.

Jakie ślady i w jaki sposób należało zabezpieczyć jeszcze w tym przypadku? Gdzie powinno nastąpić zabezpieczenie, na miejscu znalezienia zwłok, czy w prosektorium, w jaki sposób powinno zostać zlecone?

Jakie badania, w oparciu o prawidłowo zabezpieczone ślady należy przeprowadzić w tej sprawie?

3. Leszek P., uczeń klasy maturalnej zaczął dziwnie się zachowywać, wybuchać bez przyczyny śmiechem, prezentować kpiarskie i błazeńskie zachowanie wobec rodziców i nauczycieli, stał się nietaktowny, gruboskórny, a nawet agresywny. Często jego żarty dotyczyły sfery seksualnej. Jego mimika i ruchy sprawiały wrażenie sztucznej pozy. Najbliźsi stwierdzili, że jego osobowość zmieniła się, tak jakby w niektórych momentach stawał się innym człowiekiem. Dotychczas spokojny i wyciszony, obecnie swoim zachowaniem prowokował bójki z kolegami. W trakcie jednej z nich spowodował poważne uszkodzenie ciała.

Czy zachodzą podstawy poddania Leszka P. badaniom psychiatrycznym?

Jaka była prawdopodobna przyczyna zachowania Leszka P.? Omów charakterystyczne objawy tej choroby, także różnicujące jej typy.

Jakie jest prawdopodobieństwo ustalenia na tej podstawie niepoczytalności podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 31

1. Prokurator zatwierdził plan śledztwa przedstawiony mu przez komisarza T. i zlecił wykonywanie czynności ujętych w planie. Jakie było jego zdziwienie, gdy po dwóch miesiącach, badając akta, stwierdził, że wszystkie czynności wykonane w sprawie ukierunkowane są na udowodnienie wersji opatrzonej przez komisarza numerem jeden, co zresztą niezbyt się udawało, natomiast weryfikacja trzech pozostałych wersji w ogóle nie postępowała do przodu.

Jaki jest cel sporządzania planu śledztwa?

Co zawiera plan śledztwa?

Fetyszowi jakiego rodzaju uległ komisarz T.?

W jaki sposób powinien teraz postąpić prokurator?

2. Felicjan H. jadąc porą nocną z nadmierną prędkością spowodował wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniosły trzy osoby. Ponieważ natychmiast, ze względu na stan zdrowia, odwieziono go do szpitala, zaniedbano w całym zamieszaniu powiadomić placówkę o potrzebie pobrania krwi do badań na zawartość alkoholu. Funkcjonariusze zajmujący się sprawą dokonali rekonstrukcji zachowania Felicjana H. przed wypadkiem. Stwierdzono, iż pół godziny przed zdarzeniem opuścił on bar „Miś” leżący w pobliskiej miejscowości. Ponieważ płacił kartą można było łatwo stwierdzić jaki alkohol zamówił i w jakiej ilości. W barze przebywał sam.

Czy można na tej podstawie określić, jakie było stężenie alkoholu we krwi Felicjana H. w chwili wypadku?

W jaki sposób można to wyliczyć?

Co to jest wzór Widmarcka i do jakich obliczeń może jeszcze służyć?

Czy w celu określenia stężenia alkoholu we krwi sprawcy wypadku należy zasięgnąć opinii biegłego? Jeżeli tak, to jakiego?

3. Natalia Z. nie pamiętała nic z przebiegu gwałtu, którego ofiarą padła. Pamiętała jedynie początek zdarzenia, później, jak to zeznała, skamieniała i widziała co się dzieje, jakby przez szybę. Szybko starała się potem wyprzeć z pamięci szczegóły czynu. Szymon Z. wysportowany kibol, podczas jednej z ustawek dostał kijem bejsbolowym w głowę i stracił przytomność. Po jej odzyskaniu nie pamiętał zdarzenia.

Jak nazywa się mechanizm psychiczny, powodujący niepamięć u Natalii Z., a jaka była przyczyna niepamięci u Szymona Z.?

Czy znasz jakieś metody aktywizacji śladów pamięciowych, które mogą pomóc Natalii Z., jeżeli tak, to jakie?

Czy metody te mogą zostać zastosowane w przypadku Szymona Z.? Uzasadnij swoje zdanie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 32

1. Świadkowi napadu na kantor okazano potencjalnych sprawców. Było ich dwóch, ale zorganizowano łącznie 4 parady identyfikacyjne. W wyniku drugiej i trzeciej świadek rozpoznał, z pewnym prawdopodobieństwem dwie osoby, podejrzewane zresztą o dokonanie napadu, w czasie pierwszej i czwartej nie rozpoznał nikogo. „Nic dziwnego” skomentował to funkcjonariusz prowadzący śledztwo, „Przecież nikt podejrzewany nie brał w nich udziału...”.

Jaki jest sens organizowania takiego okazania?

Jak ono się nazywa i czemu może służyć?

Omów zasady jego organizacji.

2. Zwłoki staruszka Antoniego. D. znaleziono w parku z poderżniętym gardłem. Ofiara została obrabowana. Cięcie zaczynało się w dolnej lewej części szyi i biegło ukosem ku części prawej, ku górze. Lekarz dokonujący oględzin zwłok stwierdził, że kształt rany wskazuje, że napastnik stał za ofiarą i był praworęczny.

Czy kwestia lateralizacji w tej konkretnej sprawie ma jakieś znaczenie? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jaki jest typowy obraz obrażeń w przypadku ran ciętych szyi w zależności od tego czy sprawca stoi za ofiarą, czy przed ofiarą.

Czy lateralizacja sprawcy ma tu jakieś znaczenie? Uzasadnij swoje zdanie.

3. Jan S. chorował na padaczkę pourazową, na tle zmian w ośrodkowym układzie nerwowym, spowodowanych urazem. Uprzednio spokojny i ugodowy, po urazie stał się człowiekiem konfliktowym, dążącym do konfrontacji w przypadku, gdy ktoś nie podzielał jego zdania. Gdy został podejrzanym o ciężkie pobicie, poddano go badaniom psychiatrycznym. W wyniku badania biegli orzekli, że był on całkowicie poczytalny, gdyż w chwili pobicia nie miał ataku padaczki. Prokurator miał jednakże wątpliwości co do rzetelności opinii i powołał drugi zespół biegłych. Biegli ci orzekli niepoczytalność, spowodowaną niemożnością pokierowania swoim postępowaniem.

Oceń obie opinie.

Którą z nich uważasz za słuszną? Uzasadnij swoje zdanie.

Co może być w tym przypadku przyczyną niemożności pokierowania postępowaniem przez podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 33

1. W protokole oględzin miejsca zdarzenia pominięto fakt zabezpieczenia jednego ze śladów. Gdy technik zabezpieczał wymazy z plam krwi znajdujących się na podłodze, oznaczył je numerami od 9 do 15. Potem opisano w protokole gdzie, która plama się znajdowała i w jaki sposób zabezpieczono pochodzącą z niej krew. W opisie w protokole pominięto plamę nr 13 i fakt zabezpieczenia z niej wymazu. Na fotografiach miejsca zdarzenia widnieje plama oznaczona numerem 13, także w spisie zabezpieczonych śladów jest ujęta wymazówka z krwią pobraną z tej plamy.

Czy w tej sytuacji możemy uznać krew z wymazówki nr 13 za dowód w sprawie? Uzasadnij swoje zdanie.

W jaki sposób możemy niejako „wprowadzić” procesowo ten dowód do materiałów sprawy?

Czy robiąc to w formie przesłuchania technika dokonujemy przesłuchania świadka, czy specjalisty? Uzasadnij swoje zdanie.

2. Straż pożarna gasząca pożar w jednym z domów jednorodzinnych, odnalazła w kuchni częściowo zwęglone zwłoki właściciela domu. W toku sekcji stwierdzono istnienie dużego krwaka nadtwardówkowego, któremu nie towarzyszyły żadne obrażenia czaszki. Prokurator był przekonany, że ma do czynienia z ofiarą napadu i pożarem, który miał na celu zamaskowanie prawdziwej przyczyny zgonu. To nie jest zwykły krwaki, stwierdził lekarz, niech pan zwróci uwagę na brak obrażeń czaszki, dziwną, galaretowatą konsystencję krwi tworzącej krwaki i jej wygląd jakby była nasączona tłuszczem.

W jaki sposób taki krwaki mógł powstać?

Co przemawia za faktem, iż krwaki nie ma charakteru pourazowego?

Wymień rodzaje krwaków i typowe przyczyny ich powstania.

3. Nauczycielka wiejskiej szkoły w K. zaczęła zachowywać się dziwnie. Zdarzało jej się milczeć przez całą lekcję, czasami zadawała uczniom jakieś ćwiczenie do zrobienia, ale nie sprawdzała jak zadanie zostało wykonane. Potem przestała przychodzić do szkoły, nie okazując żadnego zwolnienia lekarskiego. Na prośbę dyrektora szkoły zbadał ją miejscowy lekarz i wystawił zwolnienie. Po dwóch miesiącach absencji zjawiała się w pracy, niezwykle ożywiona i pełna chęci do pracy. Odrabiała zaległości z uczniami, ale robiła to chaotycznie. Stale miała jakieś pomysły usprawnienia nauczania, ale żadnego nie doprowadziła do końca. Zorganizowała swojej klasie wycieczkę. Wycieczka okazała się niewypałem. Wiele rzeczy nie zorganizowano właściwie, a na skutek braku odpowiedniej opieki jeden z jej uczestników uległ wypadkowi. Wszczęto w tej sprawie postępowanie. Prokurator powołał w tej sprawie dwóch biegłych lekarzy psychiatrów

Czy decyzja prokuratora była zasadna?

Na jaką chorobę może cierpieć nauczycielka? Jakie są jej objawy?

Jakie znaczenie dla odpowiedzialności karnej może mieć stwierdzenie u nauczycielki tej choroby?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 34

1. W toku śledztwa zakwestionowano autentyczność dokumentu sporządzonego przez notariusza. Notariusz, prowadzący swą praktykę wiele lat, wówczas już nie żył, a w wyniku włamania do składnicy akt, zaginęły jego repertoria. Wobec powyższego zaistniała potrzeba przeprowadzenia badań podpisów notariusza i pieczęci na kwestionowanym dokumencie.

Jak w takim przypadku uzyskać materiał porównawczy do badań?

Jakie znasz metody badania podpisów i paraf?

Oceń wartość dowodową ekspertyzy podpisów i paraf.

W jakim przypadku ekspertyzy te dają pewny wynik?

Jak nazywa się dział kryminalistyki zajmujący się badaniem pieczęci?

2. Zwłoki Przemysława H. leżały na podłodze. Na szyi miał założoną pętlę z cienkiej linki. Obok leżał list pożegnalny. W drugim pokoju czekała rodzina. Prokurator obecny na miejscu oględzin stwierdził, że podejrzewa inną przyczynę zgonu, gdyż denat nie ma charakterystycznych plam opadowych w postaci tzw. rękawiczek i skarpetek. Owszem, stwierdził lekarz sądowy, ale został odcięty tuż po śmierci i plamy opadowe nie zdążyły się wykształcić. Zresztą są inne możliwości weryfikacji tej wersji przyczyny śmierci.

Omów patomechanizm śmierci przez powieszenie, wskaż cechy charakterystyczne w obrazie sekcyjnym.

Opisz mechanizm tworzenia się plam opadowych typowych dla śmierci przez powieszenie.

3. Emilia J., nauczycielka stanęła pod zarzutem dokonania „innej czynności seksualnej” wobec swojego ucznia, trzynastolatka. W wieku 50 lat zaczęła ona zdradzać objawy zmiany charakteru. Dawniej poważna, wręcz zasadnicza, obowiązkowa i przestrzegająca wszelkich reguł życia społecznego, stała się wesołkowata, zadręczająca wręcz bliskich stałym słowotokiem, opowiadająca stale dowcipy o podtekstach seksualnych. Z czasem każda prowadzona z nią rozmowa schodziła na tematy seksu, jakby nie potrafiła o niczym innym myśleć. Równocześnie nie mogła skupić na niczym, na dłuższy czas, uwagi. Badania przeprowadzone przez biegłych wykazały u niej znaczne zaniki zawojów czołowych górnych i środkowych mózgu.

Na jaką chorobę cierpi Emilia J.?

Jakie znasz jej odmiany?

Czy choroba ta może być przyczyną uznania niepoczytalności Emilii J.? Uzasadnij swoje stanowisko.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 35

1. Po samobójstwie 70 letniego Karola G. znaleziono jego list pożegnalny. Zmarły był nałogowym alkoholikiem, który szybko przepijał całą emeryturę i był przez resztę miesiąca utrzymywany przez syna. Zajmował jednak duże mieszkanie w kamienicy w centrum miasta, już dawno wykupione na własność. Jego syn miał ostatnio kłopoty materialne, związane z powiększeniem rodziny i koniecznością finansowego wspierania ojca. Zamieszkiwał z żoną i dwójką dzieci niewielką kawalerkę. Dalsza rodzina zmarłego zakwestionowała autentyczność listu, podkreślając, że nałogowy alkoholik, bez przerwy pijany, nie mógł napisać tego listu.

Jakiego biegłego należy powołać tej sprawie i jakie zadać mu pytania?

Wskaż odmienności w grafizmie osoby znajdującej się pod wpływem alkoholu.

Jakie odmienności grafizmu występują u osób starszych, czym są uwarunkowane?

Podaj przykłady.

Wskaż na odmienności grafizmu spowodowane innymi przyczynami.

2. W czasie wystawnego przyjęcia Adam S. poczuł się nieswojo. Po zjedzeniu kilku potraw dostał swędzącej wysypki. Po upływie kilkunastu minut zaczął odczuwać duszności. Po upływie dalszych kilku minut zmarł z powodu wstrząsu. Okazało się, że jedna z potraw sporządzona była z owoców morza, na które był uczulony.

O jakiego typu wstrząsie mowa?

Jak wyglądają jego objawy?

Co było pośrednią, a co bezpośrednią przyczyną śmierci Adama S.?

3. Urszula J. zaczęła dostawać listy z pogrózkami. Ich przyczyną miało być niemoralne prowadzenie się i romans z kolegą z pracy. Grożono jej, że o ile nie przerwie tego romansu spotka ją kara boska w postaci strasznej śmierci. Listy pisane były ręcznie. Urszula J. zgłosiła ten fakt na Policję, gdyż, owszem, знаła kolegę z pracy, bo razem pracowali w jednym dziale, ale z wyjątkiem relacji służbowych nic ich ze sobą nie łączyło. Jak się okazało, autorka listów była żoną kolegi z pracy, która ostatnio stała się bardzo zazdrosna i podejrzliwa, rozliczała męża z każdej minuty nieobecności w domu i stale wywoływała awantury.

Czy kobieta ta może cierpieć na jakąś chorobę psychiczną?

Jeżeli tak, to z jaką chorobą mamy do czynienia?

Omów jej objawy i skutki, jakie powoduje ona w kwestii odpowiedzialności karnej chorego sprawcy.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 36

1. Urszula J. zaczęła dostawać listy z pogrózkami. Ich przyczyną miało być niemoralne prowadzenie się i romans z kolegą z pracy. Grożono jej, że o ile nie przerwie tego romansu spotka ją kara boska w postaci strasznej śmierci. Listy pisane były ręcznie. Urszula J. zgłosiła ten fakt na Policję, gdyż, owszem, знаła kolegę z pracy, bo razem pracowali w jednym dziale, ale z wyjątkiem relacji służbowych nic ich ze sobą nie łączyło.

Jakiego biegłego należy powołać w sprawie?

Czy przedmiotem opinii będzie w tym przypadku wyłącznie ocena cech formalnych pisma?

Jak nazywa się metoda badania pisma zastosowana w przypadku listów kierowanych do Urszuli J.?

Jakie cechy, oprócz cech formalnych są badane w przypadku stosowania tej metody? Omów cechy formalne pisma.

2. Halina R. w wyniku wypadku doznała rozległego zmiżdżenia nogi. Szybko udzielono jej pomocy, przede wszystkim ortopedycznej, dokonując rozległej rekonstrukcji kości nogi. Jednakże stan jej zdrowia pogarszał się z godziny na godzinę, a na drugi dzień po operacji Halina R. zmarła. Sekcja zwłok wykazała zatkanie naczyń włosowatych w mózgu i płucach drobinami żółtawej tłustej substancji.

Co było przyczyną zgonu Haliny R.?

Opisz patomechanizm zgonu w takich przypadkach.

3. W sprawie dokonania przez Ewę S. zabójstwa męża orzekały dwa zespoły biegłych psychiatrów. Mąż, alkoholik od wielu lat znęcał się nad Ewą S. Pierwszy zespół biegłych nie miał wątpliwości, iż czynu tego dopuściła się ona w stanie afektu. Drugi zespół biegłych – powołany wskutek wątpliwości nasuwających się po lekturze opinii zespołu pierwszego, który orzekał bez udziału psychologa – stwierdził jednakże, iż nie można w tym przypadku mówić o afekcie, gdyż w chwili czynu Ewa S. znajdowała się pod wpływem alkoholu. Jak wynikało z jej wyjaśnień, przed wszczęciem awantury nietrzeźwy mąż, po powrocie do domu, zmusił ją do wypicia z nim wódki, na co ona przystała, gdyż bała się, że znowu zostanie pobita.

Jak orzecznictwo traktuje problem alkoholu w przypadku orzekania o działaniu w afekcie?

Jak rozstrzygnąć problem istnienia – w tym przypadku – dwóch przeciwstawnych opinii psychiatrycznych w jednej sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 37

1. Oględziny miejsca zabójstwa właściciela mieszkania nie dały zbyt wielu rezultatów. Nie znaleziono prawie żadnych dowodów. Trzy dni potem prokurator postanowił jeszcze raz powtórzyć tę czynność. Tym razem na ławie znajdującej się w pokoju znaleziono skrawek gazety z odręcznym zapiskiem, że w dniu zabójstwa właściciel mieszkania umówiony był z niejakim Janem K. No to mamy potencjalnego zabójcę, stwierdził zadowolony prokurator.

Czy ten dowód można wykorzystać w postępowaniu?

Czy oględziny można powtórzyć? Uzasadnij swoje zdanie

Omów części składowe protokołu oględzin miejsca zdarzenia.

2. W wyniku wybuchu metanu w kopalni zginęło 9 górników. Ciała, po ich wydobyciu przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Prokurator sporządzając szybko postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłych, zwracał uwagę, by zlecić za każdym razem badanie pobranych z ciał próbek krwi na zawartość hemoglobiny tlenkowęgłowej. Uznał, że będzie to najlepszy sposób na stwierdzenie, jak długo ofiary żyły po wybuchu. Podzielił się tym stwierdzeniem z lekarzem dokonującym wstępnych oględzin zwłok. Lekarz stwierdził, że zawartość hemoglobiny tlenkowęgłowej nie będzie miała w tym wypadku decydującego znaczenia, przesądzić może jedynie o przyczynie zgonu. Poza tym w przypadku wybuchu i pożaru, stwierdził lekarz, mamy jeszcze inne sposoby stwierdzenia, czy ofiara przeżyła wybuch i zginęła na skutek pożaru.

Czy stężenie hemoglobiny tlenkowęgłowej świadczy o czasie ekspozycji na działanie tlenu węgla? Uzasadnij swoje zdanie.

Jakie inne ślady na zwłokach, ujawnione w toku sekcji, mogą świadczyć o tym, że dana osoba przeżyła wybuch i zginęła na skutek pożaru?

Opisz mechanizm zgonu na skutek zatrucia tlenkiem węgla.

3. Krystian P. został zatrzymany przez policję, jako podejrzany o pobicie, dokonane dodatkowo wpływem środków odurzających. Dla prokuratora była to prosta sprawa, gdy otrzymał akta w celu sporządzenia aktu oskarżenia. Do czasu, gdy nie przeczytał notatki z wywiadu o podejrzanym, z której wynikało, że w ciągu ostatnich pięciu lat dwa razy przebywał on w szpitalu psychiatrycznym z powodu choroby afektywnej dwubiegunowej.

Co powinien zrobić prokurator?

Omów rozpoznaną jednostkę chorobową. W jakiej fazie choroby znajdował się prawdopodobnie Krystian P.?

Jaki wpływ może mieć stwierdzenie choroby na poczytalność podejrzanego? Pod jakimi warunkami?

Czy może istnieć związek pomiędzy chorobą Krystiana P. a zażywaniem środków odurzających?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 39

1. W 1992 roku pożar strawił 16 tysięcy hektarów lasu koło Kuźni Raciborskiej. W wyniku pożaru życie straciło także dwóch strażaków, którym ogień odciął drogę ucieczki. Po ugaszeniu pożaru ówczesna Prokuratura Wojewódzka w Katowicach wszczęła w tej sprawie śledztwo. Szef wezwał prokuratora, któremu sprawę przydzielono, polecając w pierwszej kolejności przeprowadzenie oględzin miejsca pożaru. Referent sprawy, nie tracąc rezonu, zapytał, czy szef wyasygnuje środki na wypożyczenie w tym celu helikoptera?

Jak twoim zdaniem należało przeprowadzić te oględziny?

Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów metodykę przeprowadzania oględzin miejsca pożaru, w szczególności sposób ustalenia jego ogniska. Wyjaśnij dlaczego tak istotne jest ustalenie miejsca wybuchu pożaru.

2. Jan P. zawiadomił policję o samobójstwie żony, która miała wyskoczyć przez okno, podczas kłótni. Zwłoki leżały niedaleko ściany budynku, na terenie parkingu, równoległe do ściany budynku. Coś mi to nie wygląda na samobójstwo, stwierdził prokurator, po czym polecił dokładne sprawdzenie parapetu okna, przez które miała wyskoczyć denatka. Trzeba będzie wykonać dokładne oględziny zwłok, szczególnie ich pleców, stwierdził prokurator.

Jakich śladów winien poszukiwać biegły medyk sądowy podczas oględzin zewnętrznych zwłok w zależności od wersji przyczyn upadku?

Jakie są charakterystyczne obrażenia wewnętrzne dla upadku z wysokości? W jaki sposób powstają?

3. Leon C. dopuścił się rozboju na nieletnim, kradnąc mu telefon komórkowy, który chciał sprzedać, aby uzyskać pieniądze na zakup narkotyku. Z wywiadu wynika, iż rodzina zauważyła u niego osłabienie więzi uczuciowych oraz tendencję do zachowań agresywnych. Czasem jednakże stawał się nienaturalnie ożywiony, rozmowny, pełen planów. Jednocześnie bardzo ostatnio schudł. Lekarze w toku badań stwierdzili u niego owrzodzenie przegrody nosowej.

Z uzależnieniem od jakiego rodzaju narkotyków mamy do czynienia w przypadku Leona C? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Wymień inne rodzaje narkotyków i środków odurzających, podając charakterystyczne zmiany osobowości, zachowania i wyglądu, jakie one powodują.

Jak uzależnienie od narkotyków wpływa na kwestię odpowiedzialności karnej?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 40

1. Wielokrotny oszust Zbigniew N. w toku śledztwa kilkakrotnie zmieniał swoje wyjaśnienia. Za każdym razem zmiany tłumaczył naciskiem stosowanym na niego przez funkcjonariuszy Policji oraz prokuratora. Prokurator, podczas kolejnego przesłuchania postanowił tym razem je nagrać. Mikrofon urządzenia nagrywającego ukrył pod biurkiem, od strony przesłuchiwanego, samo urządzenie zaś – w szufladzie biurka. Urządzenie to uruchamiał dyskretnie w czasie składania wyjaśnień, a wyłączał w czasie zadawania pytań, protokolowania i wówczas, gdy podejrzany zastanawiał się nad odpowiedzią. Przed przesłuchaniem poinformował podejrzanego, iż powinien on sobie zdawać sprawę, że czynność może zostać nagrana, co dosłownie zaprotokołował. Po zakończeniu przesłuchania i podpisaniu protokołu nagranie zostało dołączone do protokołu jako załącznik. Protokolantem był funkcjonariusz prowadzący dochodzenie.

Oceń prawidłowość takiego przesłuchania.

Jaką wartość dowodową będą miały nagrania dołączone do protokołu? Uzasadnij swoje zdanie.

Omów zasady dokumentowania zeznań i wyjaśnień przy użyciu urządzeń nagrywających dźwięk i obraz.

2. Dawid C. zaatakował Bożenę N. rozbitą butelką, powodując rany na twarzy. Policjant komisariatu w G. przyjął od niej zgłoszenie o przestępstwie, powołał biegłego lekarza, a gdy ten stwierdził, że rany twarzy zagoją się do 7 dni, wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, radząc pokrzywdzonej by ścigała sprawcę z oskarżenia prywatnego. Prokurator odmówił zatwierdzenia tego postanowienia stwierdzając, że opinia jest niepełna, nie bierze bowiem pod uwagę wszystkich aspektów zdarzenia, przede wszystkim jego skutków.

Czy prokurator miał rację? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Omów modelowy schemat opinii sądowo-lekarskiej.

3. Obiecujący doktorant Henryk W. podczas zebrania pracowników katedry wstał od stołu, stanął w kącie i oddał tam mocz. Zbulwersowany kierownik katedry zawiesił go w prawach pracownika naukowego i złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Trzy dni później cały wydział obiegła wiadomość, że Henryk W. zamordował swoją matkę. W toku śledztwa biegli stwierdzili u niego schizofrenię.

Co wskazywało na potrzebę powołania w tej sprawie biegłych lekarzy psychiatrów?

Wyjaśnij znaczenie słowa paragnomen.

Omów objawy osiowe schizofrenii.

Jak przedstawia się kwestia jego odpowiedzialności za czyn, jakiego się dopuścił Henryk W.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

ZESTAW NR 41

1. Dla rozstrzygnięcia winy za spowodowanie wypadku drogowego istotne było stwierdzenie, czy samochody uczestniczące w wypadku miały zapalone światła drogowe. Wszystkie przednie reflektory obu samochodów zostały w wyniku wypadku rozbite, podobnie jak żarówki. Prokurator postanowił zlecić przeprowadzenie badań z użyciem mikroskopu elektronowego.

Czy decyzja ta była prawidłowa?

Czy można stwierdzić jakieś różnice w przypadku badań zapalanej i niezapalanej żarówki przy użyciu mikroskopu elektronowego?

Omów przypadki użycia badań z użyciem mikroskopu elektronowego w kryminalistyce.

2. Jan Z. zmarł w domu. Jak stwierdziła rodzina, poprzedniego dnia wieczorem był z kolegami na piwie. Podobno wdał się z kimś w sprzeczkę, ale skończyło się na wymianie kilku ciosów i koledzy rozdzielili bijących się. Gdy wrócił do domu, jak relacjonowała matka, miał poszarpaną odzież, ale nie miał żadnych obrażeń na ciele, zwłaszcza twarzy. Prokurator zlecił przeprowadzenie sekcji. W toku sekcji stwierdzono obecność krwaka śródmózgowego.

Czy ten typ krwaka ma zazwyczaj pochodzenie urazowe, czy chorobowe?

Jakie znasz rodzaje krwaków, podaj przyczyny ich powstania i skutki, jakie mogą wywołać.

3. Powołany w sprawie biegły psycholog uznał zeznania składane przez nieletniego świadka Marcina S. (w chwili przesłuchania miał 9 lat) za wiarygodne. Wydając taką opinię kierował się tym, iż były one konsekwentne w toku całego postępowania (świadka przesłuchiwano trzykrotnie), logiczne i spójne. Obrońca obciążanego przez tego świadka oskarżonego stwierdził w przemówieniu końcowym, iż wszystko co świadek zeznał jest od początku do końca konfabulacją, stąd wniosek, że świadek kłamie.

Oceń wypowiedzi biegłego i obrońcy.

Co to są konfabulacje?

Podaj cechy charakterystyczne zeznań dziecka składanych w charakterze świadka.

Oceń wnioski opinii biegłego psychologa.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 42

1. Przed domem, do którego dokonano włamania, kradnąc w zasadzie całe wyposażenie i kosztowności, znaleziono ślady protektora ciężarówky, w postaci pozostałości gleby. Wyglądały one tak, jakby rzadka, namoczona gleba dostała się we wgłębienia protektora w oponach, a potem, podczas postoju przed domem obeschła i odpadła. Policjant przyglądając się tym śladom stwierdził, że trudno będzie zidentyfikować protektor opony na podstawie takich śladów. Jednakże jego kolega oświadczył, że może te resztki pozwolą na identyfikację gleby w miejscu, gdzie stał samochód, zanim udał się pod dom, do którego dokonano włamania. Prokuratorowi spodobał się ten pomysł.

Jakiej identyfikacji możemy dokonać na podstawie kształtu resztek gleby wypadłych z wgłębień protektora?

Czy do wytypowania miejsca postoju ciężarówky pomocne mogą być ślady gleby?

Jeżeli tak, jakie właściwości gleby są wykorzystywane do identyfikacji?

Omów zasady pobierania materiału porównawczego do badań gleby.

Z jakiego rodzaju identyfikacją mamy w tym wypadku do czynienia?

2. Prokurator zarządził sekcję zwłok noworodka, wobec podejrzenia, iż urodzone w domu dziecko zostało zaraz po urodzeniu zabite przez matkę. Matka nie przyznawała się do zabicia dziecka, utrzymując, iż noworodek, po urodzeniu się, w ogóle nie oddychał. Sekcję przeprowadzono po trzech dniach. W tym czasie zwłoki dziecka przebywały w prosektorium. Podczas wykonywania próby wodnej płuc stwierdzono, iż utrzymują się one na wodzie. Prokurator z zadowoleniem przyjął wynik próby, gdyż potwierdzała ona jego podejrzenia. Jednakże lekarz ostudził jego zapał, stwierdzając, że wobec podejrzenia nieprawidłowego przechowywania zwłok należy przeprowadzić jeszcze dodatkowe badania.

O jakie badania chodziło lekarzowi?

Dlaczego należało je przeprowadzić?

Wymień przypadki pozornie dodatniej próby wodnej płuc.

3. Po zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania wobec Andrzeja L., podejrzanego o dokonanie zabójstwa na tle rozliczeń finansowych ze współnikiem, siódmego dnia pobytu w areszcie stwierdzono u niego typowe objawy otępienia, niezrozumiałe gesty i wypowiedzi, utrudniające kontakt zarówno ze współosadzonymi w celi, jak i personelem więziennym.

Czy zachodzą podstawy poddania Andrzeja L. badaniom psychiatrycznym?

Jeżeli tak, to w jakim trybie?

Jakie jest prawdopodobieństwo ustalenia na tej podstawie niepoczytalności podejrzanego?

Na co wskazują zaobserwowane u Andrzeja L. objawy? Jakie to może mieć konsekwencje dla postępowania karnego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 43

1. Śledczy zdołali wydobyć od podejrzanego o zabójstwo Huberta Z. jedynie informację, że zwłoki zamordowanej dwa tygodnie temu kobiety zakopał płytko w polu. Pozostałe ustalenia śledztwa pozwoliły na ograniczenie obszaru, na którym mogło dojść do ukrycia zwłok, do kilkunastu hektarów. Był to i tak spory obszar. Jeden z policjantów zaproponował, by policyjny helikopter z zamontowaną specjalistyczną aparaturą wziął udział w poszukiwaniach.

Jaka to aparatura?

Jakie właściwości zwłok wykorzystuje się prze użyciu tej aparatury?

Omów metody i zakres wykorzystania tej aparatury na potrzeby kryminalistyki.

2. Pacjent przywieziony do szpitala prosto z miejsca wypadku wymagał natychmiastowej transfuzji dużej ilości krwi. Z powodu presji czasu pacjentowi przetoczono krew wyjętą prosto z chłodni. Pacjent jednakże zmarł. Przeprowadzone po śmierci badania wykluczyły, by jej przyczyną były obrażenia odniesione w wypadku. Wykluczono także, by pacjentowi podano krew o innej, niż jego, grupie.

Co mogło być w tej sytuacji przyczyną zgonu pacjenta?

Omów patomechanizm śmierci w tego typu przypadkach i najczęstsze przyczyny zgonu z tego powodu.

3. Leszek Z. był do tej pory bardzo spokojnym i niekonfliktowym człowiekiem. Zaczął się jednak zmieniać. Rodzina zauważyła, że bardzo nerwowo reaguje na niepowodzenia, negowanie jego stanowiska w różnych kwestiach, czasem dochodziło do rękoczynów wobec dzieci, karanych za jakieś przewinienia. Popadał w konflikty także w pracy. Pewnego dnia konflikt tak się nasilił, że pobił poważnie swojego przełożonego. Wszczęto postępowanie. W toku badania psychiatrycznego Leszka Z., połączonego z badaniem psychologicznym, w oparciu o przeprowadzane testy psychologiczne stwierdzono możliwość wystąpienia u niego zmian zanikowych mózgu. Zlecone przez prokuratora badania tomograficzne potwierdziły tę diagnozę.

Jak brzmiała opinia biegłych odnośnie poczytalności Leszka Z.?

Jakie skutki mogą wywołać zmiany zanikowe mózgu?

Jakie mogą być ich przyczyny?

Czy w przypadku zmian zanikowych mózgu wpływają one głównie na rozpoznanie znaczenia czynu, czy na możliwość pokierowania swoim postępowaniem?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 44

1. Podczas przesłuchania w charakterze podejrzanego o zabójstwo Jakuba D. oświadczył on, że nie mógł popełnić tej zbrodni, gdyż o tym samym czasie dokonał włamania do jednego z domów jednorodzinnych w tej samej miejscowości. Śledczy stwierdzili, że rzeczywiście, tego dnia miało miejsce włamanie, a jego sprawca pozostawał nieznan. Jednocześnie nie mogli pozbyć się wrażenia, że Jakub D. kłamie, gdyż zbyt wiele śladów zabezpieczonych na miejscu zabójstwa świadczyło, że on był jego sprawcą. Prokurator przyznał, że rozumie motywację Jakuba D., a jako osoba obyta w światku przestępczym miasta mógł posiadać wiedzę o włamaniu, a nawet o tym, kto był jego sprawcą.

Jaka była w tym przypadku motywacja samooskarżenia?

Omów wszystkie znane ci motywy fałszywego samooskarżenia.

2. Marianna C. leczyła się na nowotwór. Po jej śmierci i pogrzebie rodzina porządkując jej mieszkanie natrafiła w szafce na dziwne specyfiki, pochodzące, jak wynikało z opisów na torebkach, od pewnego znachora. Specyfiki te przyniesiono do prokuratora wraz zawiadomieniem o przestępstwie, z którego wynikało, że rodzina podejrzewa otrucie, tym bardziej, iż w testamencie pozostawiła ona pewną sumkę dla znachora w zamian „za dobre i skuteczne leczenie”. Prokurator zlecił poddanie mieszanek analizie laboratoryjnej, z której wynikało, iż w skład mieszanek wchodził susz roślin mających co najmniej nieobojętny wpływ na organizm, a część z tych roślin uchodziła za trujące. Prokurator postanowił zarządzić ekshumację zwłok, celem przeprowadzenia sekcji i badań toksykologicznych.

Czy decyzja prokuratora jest słuszna? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Czy istnieje różnica w możliwościach wykrycia w zwłokach pozostałości po truciznach nieorganicznych (metalicznych, typu arszenik), a organicznych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Omów zasady przeprowadzania i dokumentowania ekshumacji.

3. Stanisław L. – księgowy, oświadczył zdziwionej rodzinie, że doznał objawienia i jest nowym wcieleniem Boga na Ziemi. Wprowadził nowe zasady funkcjonowania rodziny, ograniczając, między innymi, do minimum kontakty z innymi „niewierzącymi” ludźmi. Oczywiście zabronił dzieciom chodzenia do szkoły. Opieka społeczna wkrótce zainteresowała się rodziną, a przeprowadzona w asyście Policji kontrola wykazała stosowanie przez Stanisława L. wobec członków rodziny kar fizycznych w postaci bicia, za różnego rodzaju wykroczenia przeciwko wprowadzonym przez niego zasadom. Co dziwniejsze, rodzina z początku sceptyczna wobec jego twierdzeń powoli zaczęła je stosować, podporządkowując się jego woli i zasadom nowej religii. Przeciwko Stanisławowi L. wszczęto postępowanie o znęcanie się, poddano go również badaniom psychiatrycznym

Czy Stanisław L. odpowie za swój czyn? Uzasadnij swoje stanowisko.

Na jaką chorobę może cierpieć Stanisław L.?

Jak możesz wytłumaczyć przyjęcie przez członków rodziny przekonań Stanisława L.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 45

1. Podejrzany o zabójstwo Stefan B. siedział już rok w areszcie, a zebrane w sprawie materiały nijak nie chciały powiązać się w jedną całość, pozwalającą udowodnić mu sprawstwo. Co więcej, Stefan B. uparcie twierdził, że jest niewinny. Prokurator stanął niejako „pod ścianą”. Uznał, że ostatnią deską ratunku będzie przeprowadzenie badań wariograficznych, o ile Stefan B. wyrazi na nie zgodę.

Czy zgoda Stefana B. jest konieczna dla przeprowadzenia tego typu badań? Uzasadnij swoje zdanie.

Jaka będzie wartość dowodowa takiej ekspertyzy?

Opisz przesłanki zasięgania ekspertyzy wariograficznej oraz metodykę jej przeprowadzenia.

2. Pielęgniarka ze szpitala w B. miała podać krew dwóm pacjentom, leżącym na jednej sali. Jeden z nich miał grupę krwi AB Rh+, drugi z nich grupę krwi 0 Rh+. Przez pomyłkę pielęgniarka podała pacjentom niewłaściwą krew, pacjent z grupą krwi AB Rh+ otrzymał krew 0 Rh+ a drugi pacjent odwrotnie. Pacjent z grupą krwi 0 Rh+ zmarł.

Wyjaśnij pojęcie „konflikt serologiczny”.

Dlaczego zmarł tylko jeden z pacjentów?

Omów wskazania względne i bezwzględne leczenia za pomocą transfuzji krwi.

Czy przypadek ten może być rozpatrywany w kontekście błędu w sztuce lekarskiej? Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Paweł K. od wielu lat chorował na padaczkę. Pewnego razu, podczas wizyty w sklepie został zaczepiony przez ochroniarza, który twierdził, że część towaru Paweł K. schował do kieszeni. Ochroniarz zażądał poddania się przez Pawła K. przeszukaniu na zapleczu, gdy ten protestował, ochroniarz zaczął go ciągnąć w stronę zaplecza. Wówczas u Pawła K. zaczął się atak padaczki, tzw. grand mal. Przez kopnięcie Paweł K. przewrócił regał, towar rozsypał się po podłodze. Ochroniarz wezwał Policję, dopiero patrol wezwał pogotowie. Właściciel sklepu skierował przeciwko Pawłowi K. zawiadomienie o przestępstwie zniszczenia mienia. W toku postępowania prokurator powołał biegłych psychiatrów.

Oceń kwestię odpowiedzialności karnej Pawła K. w kontekście treści art. 31 k.k.

Co to są padaczki? Omów ich przyczyny. Co to jest padaczka idiopatyczna?

Opisz przebieg napadu padaczkowego drgawkowego (grand mal) i niedrgawkowego. Co to jest napad padaczkowy nietypowy (z miokloniami, z automatyzmami, gestykulacyjny)?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 46

1. Konrad N. stanął pod zarzutem posiadania dużej ilości pornografii dziecięcej oraz jej udostępniania w internecie. W jego komputerze stacjonarnym, laptopie, a nawet telefonie ujawniono szereg plików, zawierających zdjęcia i filmy o charakterze pornograficznym. **Biorąc pod uwagę treść zarzutów (posiadanie i udostępnianie treści o charakterze pornografii dziecięcej) wskaż jakich biegłych należy powołać.**
Jakie będą zakresy poszczególnych opinii wydanych w tej sprawie? Na jakie pytania prokuratora biegli będą musieli się wypowiedzieć?
Opisz skrótkowo zakres czynności jakie musi wykonać biegły dokonujący badania sprzętu zabezpieczonego u podejrzanego.
Omów podstawowe zasady przeprowadzania oględzin sprzętu, oprogramowania komputerowego i treści plików.
2. Lekarz przybyły na miejsce zgonu Leszka P. stwierdził, że śmierć nastąpiła na skutek zawału serca. Leszek P. był jego pacjentem od kilku lat i leczył się właśnie na serce. Kilka miesięcy po pogrzebie, na skutek doniesienia sąsiadów Leszka P. informującego, że w dniu zgonu Leszek P. został pobity przez szwagra, wszczęto postępowanie w tej sprawie. Dokonano ekshumacji zwłok i ich sekcji. Na skutek daleko posuniętych zmian gnilnych, uniemożliwiających jakiegokolwiek ustalenia na podstawie stanu narządów wewnętrznych, lekarz stwierdził jedynie pęknięcie kości nosa, złamanie żuchwy oraz pęknięcie dwóch żeber. Na podstawie wyników sekcji orzekł, iż wyżej wymienione obrażenia były przyczyną śmierci Leszka P.
Czy można zgodzić się z takimi wnioskami opinii w opisanej sytuacji? Uzasadnij swoją odpowiedź.
Zakładając, iż złamanie żuchwy lub pęknięcie kości nosa mogły być pośrednią przyczyną śmierci Leszka P., opisz jej mechanizm oraz typowe obrażenia, jakie można byłoby stwierdzić w toku sekcji, przeprowadzonej w niewielkim odstępie czasu od zgonu.
3. Alicja L., księgowa, zaczęła dziwnie zachowywać się w pracy. Współpracownicy u spokojnej i życzliwej dotychczas kobiety zauważali coraz częściej agresję, urojenia, czasem nawet omamy, drażliwość, czy dziwaczność zachowania. Przez lekceważenie swoich obowiązków naraziła spółkę, w której pracowała na znaczne straty. Kierownictwo złożyło zawiadomienie do prokuratury. W toku postępowania została przyjęta, na wniosek biegłych, na obserwację do szpitala psychiatrycznego. Biegli bowiem nie mogli wydać jednoznacznej opinii. Objawy wskazywały bowiem na rozwijającą się schizofrenię, jednak nie stwierdzono u niej cech rozpadu osobowości. Testy wykonane w szpitalu wykazały niedoczynność tarczycy.
Na co cierpiała Twoim zdaniem podejrzana? Uzasadnij swoje zdanie.
Wyjaśnij pojęcie psychoz somatycznych.
Jak w tej sytuacji wygląda kwestia jej odpowiedzialności za popełniony czyn?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 47

1. Wśród wielu śladów ujawnionych na miejscu włamania do apteki zabezpieczono na jej zapleczu także cztery ślady podeszew butów sportowych. Były to ślady naniesione przez zabrudzone podeszwy, różniły się wymiarami. Wszystkie nadawały się jednakże do zabezpieczenia i identyfikacji.

Jak można zabezpieczyć tego typu ślady?

Czy nadają się one do kryminalistycznego wykorzystania?

Na czym w tym przypadku polegać będzie identyfikacja grupowa, a na czym indywidualna?

Co jest warunkiem dokonania identyfikacji indywidualnej?

Jakiego rodzaju badania eliminacyjne należy wykonać w tym przypadku?

2. W toku sekcji zwłok Zenona P. stwierdzono zasinienie skóry, zwłaszcza twarzy i błon śluzowych, połączone z obrzękiem twarzy, przekrwienie narządów wewnętrznych z obecnością wybroczyn krwawych, zwłaszcza w obrębie spojówek i błon surowiczych. W naczyniach krwionośnych i sercu znaleziono krew płynną, plamy opadowe natomiast były obfite, barwy sinofioletowej.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu Zenona P.?

Jakich w związku z tym obrażeń zewnętrznych należy poszukiwać na ciele Zenona P.?

Jak nazywają się wybroczynki w obrębie spojówek i błon surowiczych, które stwierdzono w czasie sekcji?

Czy można wyłącznie w oparciu o nie potwierdzić domniemaną przyczynę śmierci Zenona P.?

3. Dwudziestoletni Henryk W. stanął pod zarzutem usiłowania zgwałcenia Hanny T. Przesłuchujących go funkcjonariuszy policji uderzyła jego wesołkowatość, nieumotywowane wybuchy śmiechu oraz duże zmanierowanie gestykulacji i mimiki. Ojciec podejrzanego przesłuchany w związku z dziwnym zachowaniem syna stwierdził, że stan taki trwa już ponad rok. Początkowo syn skarżył się na niemożność skupienia myśli i uwagi oraz uczenia się, stał się podejrzliwy i nieufny. Po pewnym czasie jego nastrój zmienił się, zaczął stale żartować, śmiać się bez powodu, przy czym trudno go było zrozumieć, bo mówił – jak określił to ojciec - bez związku. Sam podejrzaný w toku przesłuchania stwierdził, że od pewnego czasu nie jest sobą, wszystko się wokół niego odmieniło.

Na jaką chorobę cierpi Henryk W.? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jak wobec takiej diagnozy przedstawia się kwestia jego odpowiedzialności za czyn, jakiego się dopuścił?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 48

1. Prokurator przybyły na miejsce śmiertelnego wypadku drogowego był bardzo zdziwiony, gdy zamiast znanych mu dobrze doświadczonych funkcjonariuszy drogówki zastał obcych policjantów, młodych wiekiem i chyba stażem. Ci wyjaśnili, że jeden ze starszych funkcjonariuszy jest chory, a drugi na urlopie. Oni niedawno ukończyli szkołę i zostali skierowani na miejsce zdarzenia przez dyżurnego, gdyż innych funkcjonariuszy nie było. Prokurator zorientował się, że ma do czynienia z niedoświadczonymi policjantami, gdyż za bardzo nie wiedzieli, jak zabrać się do oględzin. Prokurator pojął, że nie ma w nich żadnego oparcia i on sam musi dopilnować rzetelnego przeprowadzenia tej czynności.
Opisz przebieg oględzin miejsca wypadku drogowego, kolejność poszczególnych czynności, użyte ewentualnie urządzenia, najważniejsze zapisy w protokole, wykonywane pomiary, rodzaje dokumentacji stanowiącej załącznik do protokołu.
2. Prokurator, lekarz biegły sądowy i ekipa policji została wezwana do mieszkania Balbiny C., którą córka znalazła rano nieżywą. Przybyła na miejsce ekipa, po dokonaniu oględzin zwłok, stwierdziła liczne palmy opadowe na spodniej części ciała, dobrze wykształcone, koloru malinowoczerwonego, dobrze wykształcone stężenie pośmiertne we wszystkich grupach mięśniowych, które po przełamaniu pojawiło się ponownie, jednakże w znacznie mniejszym nasileniu. Temperatura zwłok, mierzona w odbycie wynosiła 29 stopni C.
Jaki czas – w przybliżeniu - minął od zgonu Balbiny C. do momentu dokonywania oględzin jej zwłok?
Co mogło być przyczyną jej śmierci?
W jaki sposób można zweryfikować przypuszczenia co do przyczyny zgonu, poczynione w oparciu o oględziny zwłok?
3. Kornelia C. przyprowadziła do psychiatry swoją osiemnastoletnią córkę. Stwierdziła, że od jakiegoś czasu córka zachowuje się dziwnie. Jest rozkojarzona, nie może się na niczym skupić, opuszcza się w nauce. Czasem odrabiając lekcje zastyga w bezruchu patrząc w jeden punkt, a pytana co się dzieje twierdzi, że zamyśliła się. Stale coś gubi, zapomina o swoich obowiązkach. Matka zaniepokojona była stanem córki, ponieważ przejrzała wszystkie dostępne w internecie materiały i doszła do wniosku, że córka cierpi na prawie wszystkie choroby, ze schizofrenią i padaczką na czele. Lekarz po rozmowie z córką Kornelii C. i przeprowadzeniu prostych badań doszedł do wniosku, że jest ona po prostu przemęczona nauką i obowiązkami.
Czy istnieje w psychiatrii pojęcie normy psychicznej?
Co przesądza o tym, czy mamy do czynienia z osobą zdrową, czy chorą psychicznie?
Wymień i omów inne, niż w przypadku córki Kornelii C., nieprawidłowości psychiczne, występujące u ludzi zdrowych psychicznie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 49

1. Na miejscu znalezienia zwłok kobiety będącej równocześnie ofiarą gwałtu zabezpieczono ślady zapachowe oraz ślady obuwia męskiego. W prosektorium dokonano oględzin ciała, odnajdując ślad po ugryzieniu na szyi, pobrano wymazy z pochwy i spod paznokci, wyczesano włosy łonowe, zabezpieczając kilkanaście włosów o różnym wyglądzie (jasne oraz ciemne).

Wskaz ekspertyzy, jakie należy wykonać w tej sprawie, przedstaw pytania, jakie winny zostać zadane biegłym.

Jakie wskazówki dotyczące sprawcy możemy uzyskać w wyniku przeprowadzenia tych badań?

2. W toku sekcji zwłok Romana P. stwierdzono naddarcie mięśni szyi, złamanie chrząstek krtani, pęknięcia wewnętrznej błony tętnic szyjnych wspólnych oraz mankietowate wybroczyny krwawe w przydanie tętnic szyjnych. To potwierdza przyczynę śmierci, jaką założono w oparciu o okoliczności znalezienia ciała – stwierdził prokurator obecny podczas sekcji zwłok.

Jaka była przyczyna zgonu Romana P.?

O jakie okoliczności mogło chodzić prokuratorowi i jakie charakterystyczne obrażenia zewnętrzne można było stwierdzić na zwłokach?

Jak nazywają się dwa ostatnie, stwierdzone podczas sekcji zwłok objawy?

3. Zenon S. znany był Policji od dawna. Kilkakrotnie karany za rozboje popełniane ze szczególnym okrucieństwem i napady rabunkowe tym razem przesadził w natężeniu agresji i stanął pod zarzutem zabójstwa. W opinii, jaką wydali biegli, znalazły się, między innymi, następujące stwierdzenia: „cehuje go brak wykształconych uczuć moralnych i etycznych, brak litości i współprzeżywania z innymi zjawisk dziejących się w ich otoczeniu”. Równocześnie biegli nie stwierdzili u badanego żadnej psychozy.

Jakiego typu zaburzenia stwierdzono u Zenona S.?

Na czym opierasz swoją diagnozę?

Jak przedstawia się typowe orzecznictwo sądowo – psychiatryczne w przypadku tego rodzaju zaburzeń?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 50

1. Spośród czterech umów, jakie firma „ABC” zawarła jednego dnia z firmą „XYZ”, prezes tej pierwszej zakwestionował jedną, twierdząc, że tego dnia zawarto trzy, a nie cztery umowy. Zakwestionowana umowa była jawnie krzywdząca dla reprezentowanej przez niego firmy. Zawiadomił więc o tym fakcie prokuraturę. Ponieważ analiza paraf złożonych na dokumentach, dokonana przez biegłego z zakresu badań pisma ręcznego nie dała jednoznacznej odpowiedzi, prokurator postanowił powołać biegłego z zakresu fizykochemii, by metodą chromatografii cienkowarstwowej ustalił, które podpisy zostały złożone innym środkiem kryjącym, niż pozostałe, wykonane tym samym długopisem.

Na czym polega metoda chromatografii cienkowarstwowej?

Jakiego rodzaju ślady możemy badać za pomocą tej metody?

Jakie znaczenie dowodowe będzie miało to badanie w opisanej sprawie?

Jakie znasz inne rodzaje chromatografii?

Jakie zastosowanie znajdują one w kryminalistyce?

2. No tak, stwierdził lekarz, zarówno objaw Wydlera, jak i zwiększona hemoliza krwi w lewym sercu, w porównaniu z sercem prawym, a także – co oczywiste w tej sytuacji – hiperwolemia, daje nam jednoznaczną odpowiedź o przyczynę śmierci denata.

Co było przyczyną śmierci w tym przypadku?

Omów jej patomechanizm.

Co to jest objaw Wydlera?

Co to jest hiperwolemia i o czym świadczy?

3. Maria L. stanęła pod zarzutem zabójstwa swoich czworga dzieci. Ja samą odratowano, gdy bezpośrednio po dokonaniu swojego czynu usiłowała popełnić samobójstwo. Jak wynikało z zeznań męża, nieobecnego w domu w czasie popełnienia zbrodni, od jakiegoś czasu jego żona źle się czuła. Stale leżała w łóżku, mało jadła, była płaczliwa, stale czegoś się lękała. Potrafiła godzinami leżeć bez ruchu w łóżku, odwrócona od wszystkich, wpatrując się w ścianę. Ostatnio jednakże, jak stwierdził mąż, zaczęła czuć się lepiej, wstawiała nawet z łóżka i zaczęła zajmować się dziećmi. Funkcjonariusz prowadzący sprawę stwierdził, że ten ostatni fakt podany przez męża podejrzaney uzasadnia stwierdzenie, że nie można w jej przypadku mówić o niepoczytalności. O ile bowiem wcześniej zachowywała się dziwnie, to przed popełnieniem przestępstwa w wyraźny sposób wracała do zdrowia psychicznego.

Czy funkcjonariusz policji ma rację?

Na jaką chorobę może cierpieć Maria L.? Omów jej objawy.

Czy wobec takiej diagnozy jej zachowanie było typowe (samobójstwo rozszerzone w fazie ustępowania objawów choroby)? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów kwestię odpowiedzialności karnej osób chorujących na tę chorobę.